

Tvyytter

4/2014

TYÖTTÖMIEN EDUNVALVONTALEHTI

Laivakoulutus
18.-20.11.2014
M/S Gabriella

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö ry

Tvytter

www.tvy.fi > TVYtter

Päätoimittaja, taitto & kuvat:
Juha Keränen
puh. 040 547 7090
toimitus@tvvy.fi
juha.keranen@tvvy.fi

Paino:
Forssa Print Oy

**Työttömien Valtakunnallinen
Yhteistoimintajärjestö – TVY ry**
Sörnäisten rantatie 27 C 4
00500 Helsinki
Käyntiosoite: 27 C 1b (sisäpiha)
www.tvy.fi

Jukka Haapakoski
puheenjohtaja
puh. 050 577 2580
jukka.haapakoski@tvvy.fi

Juha Keränen
talous- ja järjestösihteeri
puh. 040 547 7090
juha.keranen@tvvy.fi

Seppo Salmela
Säikeet-hanke
puh. 044 544 3611
Seppo.Salmela@tvvy.fi

Mirja Nyberg
toimistotyöntekijä
puh. 044 544 3613
mirja.nyberg@tvvy.fi

Satu Ylävaara
toimistotyöntekijä
puh. 040 528 2884
satu.ylavaara@tvvy.fi
toimisto@tvvy.fi

ISSN-L 1796-5985
ISSN 1796-5985 (Painettu)
ISSN 2242-4040 (Verkkolehti)

Kansikuva: Juha Keränen

Kolumnit:

Kimmo Tiilikainen: Suomi tarvitsee suunnanmuutoksen 9
Markus Mustajärvi: Sisäinen devalvaatio syö kasvun eväät 15
Leena Rauhala: Työllisyys yksilön näkökulmasta 27

Puheenjohtajan palsta 4

Kaakkois-Suomen kulttuuri- ja luontoreissu
Etelä-Viroon ja Koillis-Latviaan 6

Vaihtoehtona osuuskunta 10
Sataosaajat Osuuskunta 12
Uusi osuuskunta -kirja 13
Pienosuuskuntien suuret vaikutukset 14

Herkkuja EU-ruoka-aineksista 16

Kurikan työttömät huhtovat hikiä pintahan kuntosalilla 1

2G Green Power -hanke: Vielä virtaa 20

Liiku-hanke: Ivalon Seudun Työttömät ry 22

Toimeentulotuki 1.1.2015 lukien 23

Porvoon Seudun Työnhakijat ry:n 20-vuotistaival 24

Lukijan kirje: Arvoisat työvoimapäätäjät! 26

Ammutaanko työttömät maata kiertävälle radalle? 28

EU:n elintarvikeapu on nyt vähävaraisten apu 29

Viime hetken TVYtter-utiset 29

Haloo Helsinki! 30

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötä koskeva laki kumotaan. 30

Tapahtumakalenteri 31

EKOenergia

Lehti painetaan EKO-energiasähköllä.

TVY ry vaikuttaa työttömien asioiden puolesta valtakunnan tasolla Suomessa ja Suomen laisäädännössä ja edesauttaa työttömien työllistymistä.

TVY ry:n vaikutuskanavat ovat eduskunnassa kansanedustajat, valiokunnat (työ- ja tasa-arvovalio-, sosiaali- ja terveys- sekä tulevaisuusvaliokunta) sekä ministeriöt, AY-liikkeet ja erilaiset työryhmät.

Seuraava lehti ilmestyy 14.3.2015.
Lehteen tarkoitettu materiaali on oltava toimituksessa 21.2.2015 mennessä.

<https://www.youtube.com/user/tvyrytube>

<https://www.facebook.com/tvy.toimitus>

Karenssisanomamat täytti tänä vuonna 31 vuotta!

TVY ry:n hallitus avasi elokuussa Karenssisanomien 31-vuotisjuhlan kunniaksi nimikilpailun lehden uudeksi nimeksi. Hallitus oli uudistunut ja yhdistys käynyt kehittämispäivillä keskustelua imagon kohottamisesta. Nimikilpailuun saatiin kolmessa kuukaudessa yli viisikymmentä ehdotusta ja niistä valittiin marraskuun Laivakoulutuksen jälkeen TVYtter. Kädessäsi on siis ensimmäinen lehti uudella nimellä.

Mutta mitä kuuluu Karenssisanomien historiaan? Mitä kaikkea ollaan saatu lukea noiden vuosien aikana?

Karenssisanomamat perustettiin Tampereella vuonna 1983 ja sen ensimmäisen numeron päätoimitti Valtakunnallisen Työttömien Valtuuskunnan silloinen puheenjohtaja **Toivo Koivisto**.

Vuoden 1984 lehdessä avattiin tarkemmin Tampereen työttömien toimikuntaa. Se oli perustettu jo vuonna 1976 ja sitä veti **Matti Nikkari**. Tuon ajan näyttävin tempaus oli *Rukkasmarssi*.

Toivo seurasi Matin jalanjäljissä ja pian hänen jälkeen ruoriin astui **Rainer Sydänmäki**.

Yhdistyksen rekisteröinti

Karenssisanomaa julkaistiin hiljakseen lehti, kaksi vuodessa koko 1980-luvun loppuun.

Valtakunnallinen Työttömien Valtuuskunta täytti vuonna 1991 15 vuotta ja sen kunniaksi 12.9. yhdistys päätti rekisteröityä. Nimeksi valittiin Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö ry. Puheenjohtajaksi valittiin helsinkiläinen **Heikki Haapala**.

Lehteen pääsi aikanaan sellaiset julkikset kuten **Juice Leskinen, J. Karjalainen, Paukku** alias **Matti Tuominen, Heikki Turunen, Jani Uhlenius** ja **Kiti Neuvonen**. Listaa voisi jatkaa vaikka miten pitkään.

Karenssisanomamat vakiintui vuoden 1993 tienoilla ilmestymään neljästi vuodessa. Parina vuonna se ilmestyi jopa viisi ja kuusikin kertaa.

2000-luvun alussa lehti etsi formaattiaan muutaman vuoden ajan ja siirtyi viimein sanomalehtimuodosta aikakauslehtiformaattiin. Lehti oli parin numeron verran Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry:n lehden kanssa samoissa kansissa.

Lehteä ovat taittaneet palkkatukilaiset ja järjestösihteerit vahtelevalla menestyksellä. Allekirjoittanut on ottanut lehden ammattimaisiin käsiinsä numerosta 2/2012 lähtien.

Karenssisanomien sisältö

Karenssisanomamat ovat keskittyneet koko olemassaolonsa ajan työttömyyteen liittyvien lakien ja uutisten sekä oman kenttävään tapahtumien julkittuomiseen.

On ihailtavaa, kuinka tarkkaan vuosien saatossa on kirjattu eri puolilla Suomea toimivien jäsenyhdistysten tekemisiä. Lehden sivuilta näkee työttömyyteen vaikuttaneiden lakien ja asetusten muuttumista ja sen kuinka yhdistykset ovat ottaneet haasteen aina uudelleen vastaan.

TVY ry:n jäsenlehti 4/2014

Vihdoin on tullut aika tuoda TVY ry:n jäsenlehti nykypäivään. Karenssit eivät suinkaan ole jääneet historiaan, mutta lehden tulee uudistua muun yhteiskunnan mukana.

Tässä numerossa on teemana työosuuskunnat. Karenssisanomamat kirjoitti osuuskunnista jo vuonna 1994, kun sellaiset perustettiin Hämeenlinnaan ja Vahermälle. Seuraavana vuonna tiedotettiin Länsi-Helsingin Malminkartanon Renkirinki-työosuuskunnasta. Aihe ei siis ole uusi.

Lisäksi kerromme yhdistysten Liikuhankkeista, virkistysmatkoista ja Green Power -hankkeesta. Uusina palstoina on lisätty Hyvää ruokaa huokealla sekä tapahtumakalenteri. TVY ry odottaa jäsenjärjestöjensä osallistuvan molempien palstojen kehittämiseen.

Hyvää ja Menestyksestä Uutta Vuotta 2015!

Juha Keränen
TVY ry:n talous- ja järjestösihteeri

Siirtymäsäännöksen aika

Kuva: Satu Ylävaara

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa käsiteltiin monta asiaa, jotka vaikuttavat työttömiin sekä työttömien yhdistysten työllistämisedellytyksiin. Hallituksen esityksessä HE 198/2014 uudistettiin palkkatukea merkittävästi. HE 162/2014:ssä pääpaino oli TE-toimiston resurssien tehokkaampi käyttö. TVY:n jäsenjärjestöjä kuunneltiin prosessin aikana kiitettävästi ja joitakin asioita muutettiin jo ennen valiokuntakäsittelyä. TVY:n näkökulmasta sekä valiokunta, hallitus sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekivät pääosin hyvää työtä ja siitä annan tässä kiitoksen.

Palkkatukiudistus

Palkkatukiudistuksen ydin on prosenttiperusteisuus. Työnantajakustannukset korvataan yleishyödyllisille yhdistyksille (tai säätiöille) 65 % työajasta kokonaan mukaan lukien lomakorvaukset, kun palkataan henkilö, joka on ollut vähintään 24 kk työttömänä edellisen 28 kk aikana. Muussa tapauksessa, kaikille työnantajille (myös yhdistyksille) myönnetään palkkatukea 30 %, 40 % tai 50 % työnantajan kustannuksista työnhakijan työttömyyden keston tai työkunnan perusteella.

Palkkatukiudistuksen mullistavin vaikutus lienee se, että yhdistyksissä voidaan ihan uudelta pohjalta miettiä, mitä töitä yhdistys tarjoaa ja teettää, koska voidaan tarjota nykyistä korkeampia palkkoja. Huomioikaa kuitenkin, että palkkatuen katto on 2000 euroa/kk vuodelle 2015.

Käänteisesti prosenttiperusteinen malli voi johtaa siihen, ettei kaikista pienipalkkaisimpia töitä kannata teettää 65 % työajalla. Kunnissa uudet korvaustasot pienentävät tukia, etenkin kun puhutaan 30 % tuesta. TVY ajoi 80 % työajan korvausta yleishyödyllisille toimijoille.

Työsopimuslaki

Palkkatukiudistuksen yhteydessä tehtiin väliaikainen muutos työsopimuslakiin, joka koskettaa yleishyödylliseksi katsottua yhdistyksen, säätiön, kunnan tai kuntayhtymän työpajatoimintaa. Työsopimuslain ns. ohituskaistalla pyritään siihen, että on mahdollista tehdä määräaikaisia työsopimuksia joustamalla työsopimuslain takaisinottovelvollisuudesta irtisanomisen tai lomautuksen yhteydessä sekä kokoaikatyön tarjoamisvelvoitteesta osa-aikatyöntekijöille. Väliaikaisuus raukeaa vuonna 2017.

Palkkatukiudistusta varjostaa siirtymäsäännöksen puuttuminen. Nyt näyttää siltä, että ne työttömät, jotka ovat olleet tämän vuoden puolella 4 kk tai enemmän korkeimmalla korotetulla palkkatuella, eivät pääse ensi vuonna 65 % työajan korvauksen piiriin. Näin ollen yhdistykset eivät voi jatkaa heidän sopimuksiaan, sillä esimerkiksi 30 % työajan korvaus ei riitä solmimaan kestäväällä rahoituspohjalla olevia sopimuksia. Jatkosopimukset on solmittava tämän vuoden puolella, jottei synny hirveästi väliinputoajia. Valitettavasti lähes kaikilla paikkakunnalla työllisyysmäärärahat on jo sidottu.

Käytännössä välityömarkkinat ovat nyt selvitystilassa. Mitkä ovat tämän ns. ohituskaistan vaikutukset työmarkkinoihin? Korvataanko välityömarkkinoilla sellaista työtä, mitä muutoin toteutettaisiin pysyvillä työsuhteilla?

Tämä pohdinta on käynnistynyt työmarkkinajärjestöissä. Tervetuloa tutustumaan välityömarkkinoiden toimintaan! Pitkäaikaistyöttömyyden torjumi- seen tarvitaan nykyistä laajempi rinta- ma.

Tuloksia syntyy parhaillaan. Akava julkaisi 7.12.2014 mielenkiintoisen ja tervetulleeseen esityksen työsuopimuslain keventämiseksi pitkäaikaistyöttömille. Johtaja Maria Löfgrenin mukaan

”Olisimme tilapäisellä lakipoikkeuksella valmiit siihen, että määräaikaisuuden perusteet voitaisiin unohtaa tilanteissa, joissa pitkäaikaistyötön eli vähintään vuoden työttömänä ollut henkilö työllistetään.

Rajoituksena olisi, että tarjotun työn pitäisi kestää vähintään kymmenen kuukautta, eikä kieltäytyminen työstä saisi johtaa työttömyysetuuden karenssiin. Akavan kaavailuissa myös työn vastaanottaminen ei saisi heikentää etuuksia, mikäli työsuhdetta ei jatkettaisi.”

Erityisen mielenkiintoiseksi tämän esityksen tekee linjaus, siitä ettei työstä kieltäytyminen johtaisi karenssiin tai etuuden menettämiseen, jos työnhakija kieltäytyy työtarjouksesta. Tämä olisi työnhakijan kannalta erittäin tervetullutta joustoa.

Määräaikaisuuden perusteiden unohtaminen väliaikaisesti on tietysti heikennys olemassa olevien työntekijöiden työsuojaan. Ehkäpä perustelua ei tarvitsisi kokonaan unohtaa – mikäli hyväksyttävänä perusteluina pidettäisiin pitkäaikaista työttömyyttä tms. Tämä perustelu voitaisiin rekisteröidä ja tehdä tarkemmin tutkimusta, mitkä työnantajat perustelua käyttävät ja missä yhteydessä. Palkkatukioikeus syntyisi jo näillä kriteereillä – eli tällä voisi kehittää myös yritysten palkkatukityöllistämistä. Hyvä AKAVA!

Puhelinkarenssi ja 3 tunnin päivittäiset työmatkat kumottu

HE 162/2014:ssä esitettiin, että työnhakijalla on velvollisuus vastata TE-toimiston puhelinoittoon, kun on kyse työllistymissuunnitelman laatimisesta tai tarkistamisesta. Vastaamatta jättämisestä ja/tai viipymättä yhteyden ottamisesta seuraisi 30 päivän karenssi. Työelämä ja tasa-arvovaliokunta onneksi kumosi tämän esityksen.

Uskon, ettei näin olisi käynyt, ellei TVY olisi tähän puuttunut. TE-toimiston puhelinyhteydet eivät ole aukottomat. Kaikilla työttömillä ei välttämättä ole edes toimivaa puhelinta ja ylipäätään tämä olisi luonut vain kamalan paljon ylimääräistä harmia.

Ehkä vielä tärkeämpää on kuitenkin pohtia, mikä on TE-toimiston rooli. Välittääkö se työpaikkoja ja tarjoaako koulutusta, kuten vastaavat yritykset vai holhoaako ja vahtiiko se työttömien työnhakuprosessia karenssiuhka kourassaan? Jälkimmäinen rooli vaikeuttaa aidon yhteistyön ja luottamuksen rakentamista, koska periaatteessa työtön joutuu olemaan varuillaan tekemästä jotain sellaista, josta voi seurata etuuden menettäminen. Ne, jotka apua eniten tarvitsevat, saattavat joutua karenssille taitamattomuuttaan.

Lisäksi suurin osa työttömistä haluaa tehdä töitä. Lähes kaikki nykyiset työntekijät vaativat työntekijän vastuuta ja itseohjautuvuutta. Jos työntekijä ei kykene itsenäiseen työhön tai ei noudata sovittuja aikatauluja, työnantaja korvaa työntekijän. Mitä hyötyä on siitä, että pelotetaan työnhakijat hakemaan sellaista työtä, josta eivät suoriudu omatoimisesti? Työnantaja jättää käyttämättä tällaisia palveluja ja työnhakija saa lisää yhden raskaan elämäkokemuksen, joka pahimmillaan johtaa pitkäaikaiseen masennukseen ja syrjäytymiseen työmarkkinoilta.

Uusi linjaus johtaa nyt siihen, että jos ei voida sopia puhelimitse työllistymissuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta, silloin on sovittava aika TE-toimistoon. Tämä on ihan paikallaan näissä olosuhteissa. Kasvokkainen yhteys mahdollistaa toimivamman asiakaspalveluyhteyden kuin puhelin. Luottamuksen rakentaminen on palvelusuhteen alkuvaiheessa olennaisin komponentti (Linnea Alho lainaten, Työpoliittinen Aikakausikirja 4/2014 s. 71).

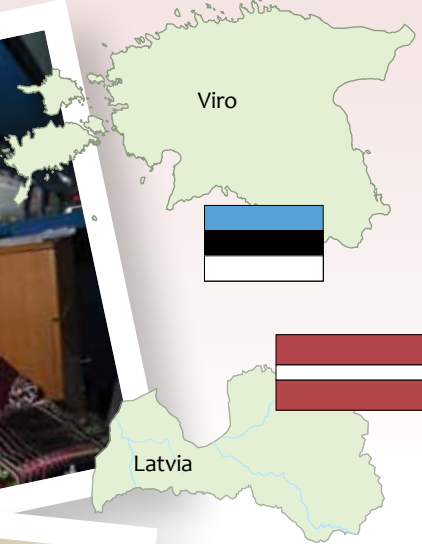
Toinen asia, johon työelämä- ja tasa-arvovaliokunta puuttui, oli hallituksen esityksessä oleva ehdotus työmatkan laajentamisesta kokoaikatyöntekijöillä kolmeen tuntiin ja osa-aikatyöntekijöillä kahteen. Tähän TVY kiinnitti myös huomiota – pääasiassa vedoten siihen, kannattaako työn vastaanottaminen rahallisesti, jos työmatka on 2 tai 3 tuntia? Lisäksi mainittiin perhenäkölma – miten esim. yksinhuoltaja järjestää päivähoidon, jos 11 tuntia kuluu työhön ja työmatkoihin?

Valiokunta muutti hallituksen esitystä niin, ettei kokoaikatyötä ole tarve vastaanottaa, mikäli kokoaikatyön vastaanottamisen kustannukset nousevat passiivitukea korkeammiksi. Anna Kontula (Vas) huomioi vastalauseessaan kunnianhoivavelvoitenäkölman.

Yllä uudistuksia TVY:n nostamista näkökulmista. Toki muitakin asioita muuttui ja jonkin verran aiempaan enemmän luottamuksellista asiakaspalvelutoimintaa työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa korostettiin – ja hyvä niin. Mutta kuitenkin kokonaiskuva on erittäin haasteellinen vähenevien työllisyysresurssien johdosta ja tietysti johtuen muistakin leikkauksista, joita ruvetaan ensi vuonna jo soveltamaan. Nyt ovat hyvät ideat kulta, miten Suomen talous ja työllisyys saadaan takaisin nousuun! Pohtikaa, toteuttakaa ja välittäkää niitä eteenpäin.

Jukka Haapakoski
TVY:n puheenjohtaja

Kaakkois-Suomen kulttuuri- ja luontoreissu Etelä-Viroon ja Koillis-Latviaan

Kaakkois-Suomen työttömien yhdistykset ja TVY järjestivät 5-päiväisen kulttuuri- ja luontoreissun Etelä-Viroon ja Koillis-Latviaan 25.–29.08.2014. Matkalle osallistui 22 henkilöä, joista 3 TVY:stä (varapuheenjohtaja **Anna-Maria Kantola**, **Sami Hongisto** ja **Ari Koskinen**) sekä matkanjohtajana **Matti Nygren**. Matkan järjestäjän (OÜ Baltic Sunrise Tarto Viro Eesti-Sooime projektijuht) edustajana toimi **Arto Leppänen**. Hän tuli mukaan Tallinasta. Asian tuntevana ja miellyttävänä oppaana matkan aikana toimi **Siiri Toomik**. Matkaohjelma oli tiivis, monipuolinen, viihdyttävä ja paljon hyvää tietoa jakava sekä lisäksi virkistävää. Matkan suoritettiin suomalaisella bussilla.

Matkan järjestäjä Arto Leppänen ja Setukaisnainen Valli Karp.

Anne-Maria Kantola Setukaispuvussa.

Bussissa Sami Hongisto, Anna-Maria Kantola ja Matti Nygren.

25.8.2014 Suomesta Viroon

Alkumatka oli väsyttävä, sillä lähtö Imatralta oli jo klo 3.30. Matkareittinä kuljettiin linjaa Joutseno – Lappeenranta – Kouvola – Hamina. Helsingistä nousimme Viking XPRS:lle ja matka kohti Tallinaan saattoi alkaa.

Tallinasta matkalaisia viihdyttämään liittyi Setukaisnainen **Valli Karp**, joka soitti hanuria ja lauloi sekä laulatti matkalaisia Viron kielellä. Yhteinen ilanviettomme oli hotelli Pesassa Pölvassa Kaakkois-Virossa. Viihteen lomassa illan huipuksi nousi Valli Karpin pukemana Anna-Maria Kantola Setukaispuvussa. Pölvasta tehtiin päivamatkoja Etelä-Viroon ja Latviaan.

26.8.2014 Latvia

Jatkoimme matkaa aamusta. Tutustuimme Viron puolella Rogosin kartanoon Ruusmäellä. Kartanolla on historia vuodesta 1603 lähtien, jolloin sen omistajana oli puolalaissyntyinen **Stanislaw Rogosinsky**.

Ensimmäisenä kohteena Latviasa Aluksnessa oli museo Vidas labirints, jossa oli esillä monipuolinen luontoesitely, täytettyjä eläimiä sekä arvokas kivi- ja jalokivikokoelma. Teimme bussikieroksen Aluksnen kaupungissa, jossa oli vaikutteita Pietari I vaimolla **Katarina**lla.

Kivi ja jalokivimuseo
Vidas labirints,
Aluksne, Latvia.

Neuvosto-aikainen
ydinkärkiasema Zeltin,
Latvia.

Matkaopas Siiri Toomik
kertoo Pietari In
vaimosta Katariinasta.

Matkaopas Siiri Toomik

Lounastimme lomakeskus Jaunetas:ssa Aluksnen järven rannalla. Tutustuminen luonnonkauniissa maisemassa Aten ulkoilmamuseoon, jossa runsaasti esineistöä sekä 13 rakennusta: asuintalo, aitat, vesimylly, jne. Tutustuimme myös Neuvostoaikaiseen ydinkärkiohjusten asemaan Zeltinin lähellä. Se toimi vuosina 1961–1991 erittäin salaisena isona raketitukikohtana. Latvialaisten toimesta tukikohtaa turvaamaan on tuotu V.I. Leninin graniittipatsas.

Illalla Pesa hotellissa Pölvan alueen työvoimahallinnon johtaja **Katri Mandel** esitteli monipuolisesti Viron työttömyysturvaa ja osin myös sosiaaliturvaa, johon löytyi asiantuntemusta myös matkaoppaalta. Mandelille esitettiin runsaasti kysymyksiä ja vertailtiin Viron työttömyysturvaa Suomen turvaan. Tilaisuus kesti runsaat kaksi tuntia ja se

videoitiin puheiden kanssa. Tästä osuudesta esitetään erillinen dokumentti muussa tilaisuudessa.

27.8.2014 Viro

Tutustuimme Rāpina keramiikkaan ja luovuspajaan, joka sijaitsee historiallisessa Rāpina kartanon kaarihovisessa talli- ja kiesirakennuksessa. Luovuspaja tarjoaa luovaa toimintaa taide-, valokuva-, savi-, lasi-, kynttilä-, panimo-, ääni-, kangas- ja ompelupajoissa. Näyttelyhuoneessa oli esillä taideteoksia ja käsitöitä. Matkalaiset pääsivät myös itse osallistumaan lasimaalaukseen ja savimukien valmistukseen ja saivat lopuksi itse tekemänsä tuotteet mukaansa. Tutustuimme myös Rāpina satamaan, joka on mainio kohde ammatti- ja harrastuskalastajille sekä vesiturheilua harrastaville. Sata-

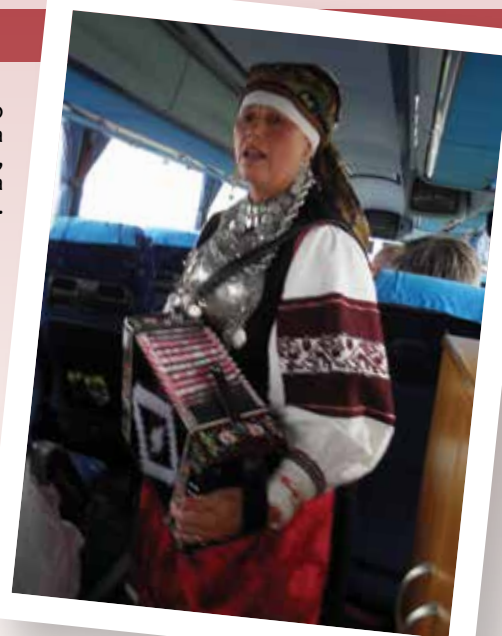

Pölvan alueen työvoimahallinnon johtaja Katri Mandel (mm. Viron työttömyysturva).

Valli Karp
soittaa
haitaria,
laulaa ja
laulattaa.

Metsavanna Talu,
Meelis Mötus.
Viron metsäveljien
historiaa.

massa oli näköalatorni. Räpinasta mat-
ka jatkui laivalla Värskaan, jossa tutus-
tuimme asiakkaina kylpylään ja vesipuis-
toon. Monipuoliset palvelut heillä olivat.
Myöhään iltasella päivä päättyi hotelli
Pesaan.

28.8.2014 Viro

Tutustuimme Pikajärven hienorakentei-
seen vuonna 1749 perustettuun karta-
noon. Cantervilla-linnan sivurakennuk-
sien sisä- ja ulkotiloissa sijaitsee leikki-
maailma, jossa riittää toimintaa sekä lap-
sille että aikuisille.

Metsavanna Talussa oli historian op-
pitunti korsussa ja ruokapöydän ääres-
sä vanhojen valokuvien ja laulujen kera

Herkkuketki Meelis
Mötussa. (keskellä)

Yhteiskuva Räpinassa
Virossa.

metsäveljien elämästä ja kohtalosta.
Kertojana ja isäntänä oli met-
säveljien perillinen **Meelis Mötus**,
joka oli myös hyvä trubaduuri kita-
ran kanssa.

29.8.2014 Virosta Suomeen

Paluumatkalla Suomeen tutustuttiin
Tartoon. Matka oli anniltaan erittäin
onnistunut, eikä sattunut mitään häiriö-
tekijöitä missään vaiheissa.

Matti Nygren

Suomi tarvitsee suunnanmuutoksen

Suomessa on lama ja suurtyöttömyys. Tämä on syytä myöntää myös Stubbin hallituksessa.

Ilman työtä on 450 000 ihmistä. Työttömyys koskettaa kaikkiaan miljoonaa suomalaista. Toimeentulo-ongelmia on 800 000 ihmisellä.

Vakava tilanne ei puheilla muuksi muutu. Ihmisille on saatava töitä. Vain siten myös palvelut voidaan turvata ja velkaantuminen kestäväällä tavalla lopetetaan. Suomi tarvitsee suunnanmuutoksen.

Esitän alla joitain Keskustan ratkaisuja. Myös muiden puolueiden on tuotava omat esityksensä keskusteluun.

Tukea työllistävälle pienille ja keskisuurille yrityksille

Välittöminä toimina on parannettava työllistävien pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuuksia sekä työllistävän kotimaisen energian kilpailukykyä. Näissä voidaan edetä vielä tällä vaalikaudella.

Keskusta esittää esimerkiksi viiden prosentin yrittäjävähennystä pienille toimiminiyrittäjille ja henkilöyhtiöille.

Yksinyrittäjille esitämme tukea ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen. Sitä on voitava hyödyntää myös määräaikaisissa työsuhteissa.

Toteuttaisimme myös investointien vapaan poisto-oikeuden sekä karsisimme työntekoa ja yrittämistä estävää turhaa sääntelyä.

Palauttaisimme puuhakkeen tuen ja turpeen veron vuoden 2012 tasolle. Kotimainen energia ja biotalous laajemmin ovat mahdollisuus kymmeneen tuhansiin työpaikkoihin koko Suomessa.

Keskustan yksi ratkaisu työpaikkojen luomiseksi on kasvurahasto. Siinä on kyse valtion omaisuuden muuttamisesta uuteen, kasvua ja työllisyyttä edistävään muotoon.

Biotalouden lisäksi esimerkiksi matkailu sekä tietotekniikka ovat mahdollisuuksia työpaikkoihin.

Yrittämisen kynnyistä madallettava, työn vastaanottamista helpotettava

Suomessa on madallettava kynnyistä yrittäjäksi ryhtymiselle ja rohkaistava ihmisiä omatoimisuuteen.

Osa-aikaista yrittäjyyttä sekä siirtymää palkkatyön ja yrittäjyyden välillä on helpotettava. Samalla yrittäjäksi ryhtyvän sosiaaliturvaa on parannettava.

Keskustan tavoite on tukea työttömiä omissa yritysideoissa ja niiden toteuttamisessa. Siksi esitämme, että jos työtön päättää lähteä yrittäjäksi, ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan maksamista jatketaan määräajan.

Esitämme myös mahdollisuutta maksaa työntekijän irtisanomiskorvaus alkupääomana mahdolliseen uuteen yritykseen. Oikein toteutettuina esitykset eivät lisäksi julkisen talouden menoja ja toisivat omalta osaltaan ratkaisuja aloittavan yritystoiminnan pääoman puutteeseen.

Myös nykyisen starttirahan edellytyksiä on parannettava.

On hyvä, että Keskustan esitys työttömän mahdollisuudesta ansaita 300 kuussa ilman työttömyyskorvauksen leikkausta toteutettiin.

Uudistuksia työn vastaanottamisen helpottamiseksi on jatkettava.

Keskusta on esittänyt yhtenä ratkaisuna alueellista perustulokeilua. Kokeilualueita voisivat olla esimerkiksi syrjäinen, korkean työttömyyden seutukunta, teollisen rakennemuutoksen kohteeksi joutunut paikkakunta ja suuren kaupungin asuinalue, jossa on korkea työttömyys.

Työttömien tukemisessa tarvitaan myös käytännön toimia.

Ihmisten sähköinen asiointi työvoimapalveluissa on lisääntynyt. Se edellyttää pankkitunnuksia, joita kaikilla ei ole. Olen jättänyt lakialoitteen velvollisuudesta myöntää pankkitunnus jokaiselle Suomen kansalaiselle.

On muutenkin huolehdittava siitä, että vaikeimmassa asemassa olevat työttömät saavat henkilökohtaista ja pitkäjänteistä palvelua.

Nuorille koulutussopimus ja tulevaisuuskutsunnat

Nuorten työttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisessä tarvitaan täsmätoimia.

Keskustan yksi ratkaisu on oppisopimuskoulutuksen uudistaminen koulutussopimuksen suuntaan. Työn kautta ammattiin oppiminen sopii niille nuorille, joita koulunpenkillä istuminen ei innosta ja jotka siksi ovat jääneet vaille opiskelupaikkaa.

Keskusta esittää myös tulevaisuuskutsuntoja nuorille. Kutsunnoissa nuori kävisi eri alojen ammattilaisten kanssa läpi esimerkiksi hyvinvointiin ja terveyteen sekä opiskelu- ja urasuunnitelmiin liittyviä asioita.

Työttömyys voidaan nujertaa rohkeilla ratkaisuilla. Satojen tuhansien ihmisten työttömyydestä ei voi tulla yhteiskunnassa hiljaisesti hyväksytyä asia. Näin ei voi jatkua.

Kimmo Tiilikainen
Keskustan eduskuntaryhmän
puheenjohtaja

Vaihtoehtona osuuskunta

Valmistuin yliopistosta maisteriksi yhdeksänkymmentäluvun laman jälkimainingeissa. Työpaikat olivat kulttuurialalla silloin, kuten nykysinkin, kiven alla. Työkokemukseni koostui lähinnä sekalaisista kesätöistä. Halu tehdä oman kulttuurialan töitä oli kuitenkin voimakas.

Eräällä työllisyyskurssilla kuulin uusosuuskunnista. Ymmärsin, että osuuskunta voisi olla mahdollinen väylä päästä työmarkkinoille. Tuolloin Turussa toimi jo muutama uusosuuskunta, mutta ei yhtään kulttuurialan osuuskuntaa. Tästä sain idean perustaa oman osuuskunnan.

Puskaradion kautta sain koottua toistakymmentä kulttuurialan osaajaa mukaan perustamaan omaa yritystä. Syntyi osuuskunta Kulttuuriteko. Osuuskunta toimii edelleenkin Turussa ja meitä on yli kaksikymmentä kulttuurialan ammattilaista käsityöläisistä ja taiteilijoista aina toimittajiin ja kulttuurituottajiin asti.

Mikä tekee osuuskunnasta niin toimivan tavan tehdä töitä ja työllistää itsensä. Suurin syy osuuskuntaan liittymisessä on varmasti se, että kynnyksen yrityksen perustamiseen on korkea, ja että yrittäjänä toimiessa tippuu helposti etenkin työttömyysturvan ulkopuolelle. Osuuskunnassa tätä vaaraa ei ole, sillä jos osuuskunnassa on yli seitsämän jäsentä, niin yrittäjätastusta ei synny ja töitä tehdessä osuuskunnan kautta toimitaan työsuhteessa osuuskuntaan.

Jäsentensä omistama yhteisyrittäjä

Monilla aloilla itsensä työllistäminen ammatinharjoittajana tai freelancerina on yleistä. Joillekin yksin työskentely sopii, mutta suurimmalle osalle meistä toimiminen työyhteisössä on tärkeää.

Osuuskunnassa nämä molemmat tavat tehdä töitä onnistuvat. Voit harjoittaa ammattiasi osuuskunnassa itsenäisesti käyttäen osuuskuntaa laskutuskanavana ja palkanmaksun järjestäjänä huolehtien itse töiden hankkimisesta ja työnsuorittamisesta.

Osuuskunta mahdollistaa myös yhteisten työprojektien tekemisen: sähkömies ja timpuri voivat yhdessä otta remonttiurakan tai käsityöläiset markkinoida yhdessä tuotteitaan erilaisissa tapahtumissa tai verkkokaupassa. Osuuskunnan jäsenet ovat myös mainio vertaistuen lähde.

Omassa osuuskunnassani pidämme kerran kuussa jäsenillan, jossa vaihdamme kokemuksia ja kuulumisia. Meillä on myös oma Facebook-ryhmä, jossa jäsenet voivat kysellä toisiltaan neuvoja tai vinkata jostain hyödyllisestä tiedosta toisilleen. Yhteisöllisyys on tärkeä osa osuuskuntatoimintaa.

Kuin yrityshautomo

Osuuskunnassa toimimalla oppii samalla yrittäjätaitoja ja monille osuuskunta onkin toiminut eräänlaisena yrityshautomona ennen oman yrityksen perustamista. Osuuskunnassa voi turvallisesti testata omien tuotteidensa tai palveluidensa kysyntää, harjoitella myyntityötä tai tehdä tuotekehitystä. Kulttuuriteos-

ta on vuosien saatossa irrottautunut lukuisia jäseniä perustaen omina yrityksiä mm. kahvilan, kaupunkilehden sekä taidegallerian.

Osuuskunnan haasteet

Osuuskunnassa toimiminen on toki myös haasteellista. Osuuskunnan jäsenet ovat usein liittyneet hyvin erilaisilla motiiveilla: osalle tärkeintä on oman osaamisen myyminen osuuskunnan avulla ja sitä kautta oman elannon saaminen, joku on liittynyt mukaan osuuskuntaan kuuluakseen samanhenkilöiden yhteisöön, joku tekee sivutöitä varsinaisen työnsä ohella. Sitoutumisen aste saattaa vaihdella huomattavasti.

Samoin yrittäjätaidot saattavat olla heikot, etenkin myymisen suhteen. Osuuskuntaa vaivaavat samat ongelmat kuin yhdistystoimintaa: toimintaa kehitäviä ja ylläpitäviä aktiivisia jäseniä löytyy aina vain vähemmän mitä pidempään ollaan toimittu. Osuuskunnan kehittäminen ja jäsenten aktivointi onkin yksi haastavimmista tehtävistä ainakin omassa osuuskunnassani. Osuuskunnassa ei ole jäsenenä henkilöä nimeltä ”Joku”, joka tekisi asioita muiden puolesta. Osuuskunta menestyy vain jäsentensä aktiivisuuden kautta.

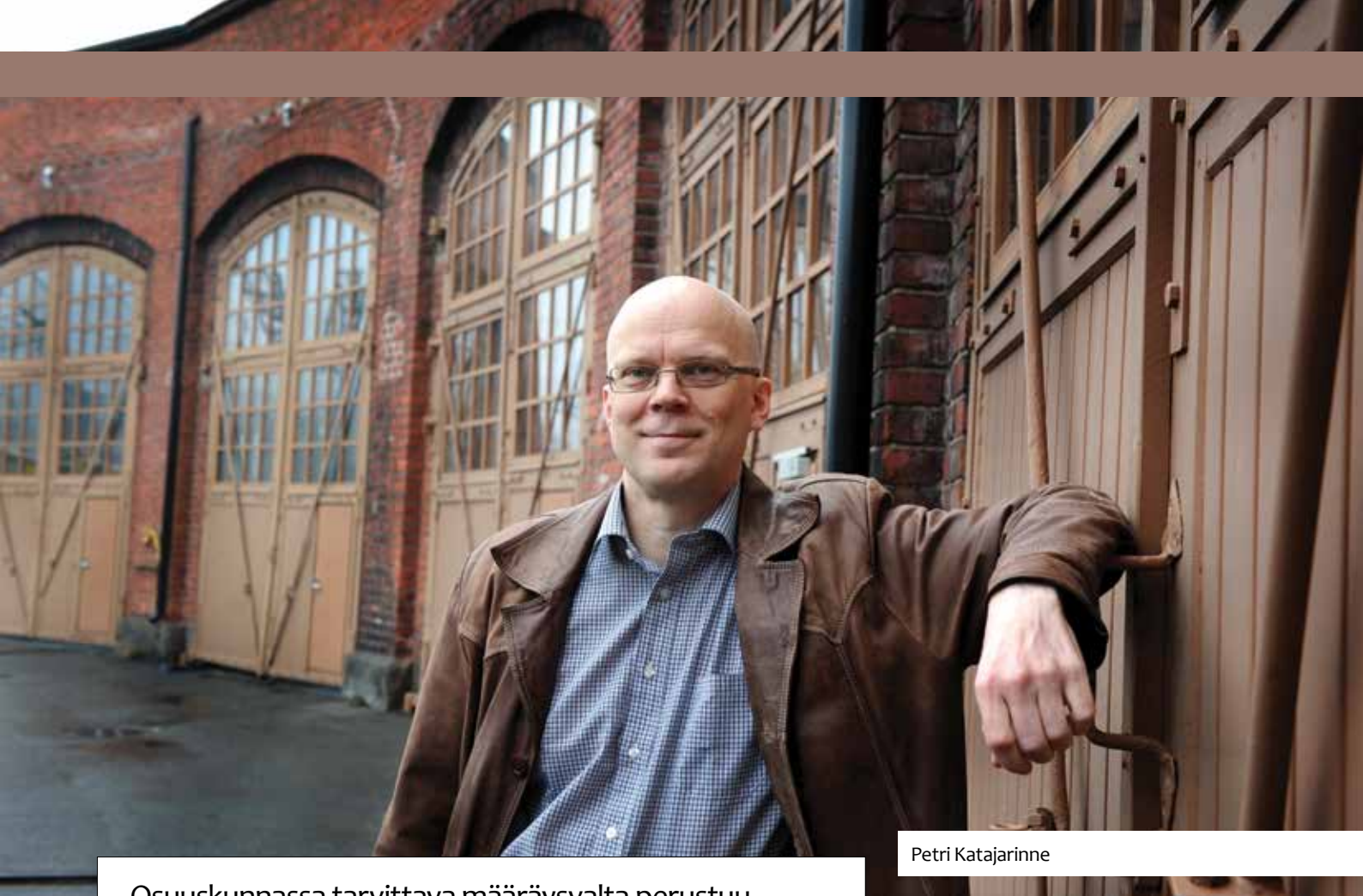
Mukaan osuuskuntaan

Mukaan osuuskuntatoimintaan pääsee helposti. Yleensä osuuskunnat ovat avoimia ja ottavat mielellään uusia jäseniä. Tietoa oman alueesi osuuskunnista löytyy parhaiten Pellervo-Seuran ylläpitämästä osuuskuntarekisteristä. Rekisteristä voit katsoa löytyykö oman alasi osuuskuntaa alueeltasi.

Osuuskunta voi olla myös monialainen, jossa jäsenenä voi olla niin hieroja kuin putkimieskin. Rekisteri löytyy osoitteesta: <http://osuuskuntarekisteri.pellervo.fi/> Osuuskunnista voi myös kysellä oman alueesi yritysneuvojilta tai elinkeinoasiamieheltä.

Toinen vaihtoehto on tehdä kuten minä: koota sopiva sakki koolle ja perustaa oma osuuskunta. Suin päin ei kuitenkaan kannata lähteä matkaan, vaan ottaa ensi selville, mitä osuuskunnan perustaminen ja pyörittäminen vaatii.

Kirjoittaja on luovien alojen yrittäjyyden asiantuntija ja osuuskunta-aktiivi Turusta

Petri Katajarinne

Osuuskunnassa tarvittava määräysvalta perustuu osuuskunnan jäsenyyteen. Työttömyysturvassa sinua pidetään yrittäjänä silloin, kun olet jäsenenä osuuskunnassa jossa on yhteensä enintään kuusi (6) jäsentä. Edellytyksenä on tämän lisäksi se, että kaikkien jäsenten äänimäärä on yhtä suuri. Yli kuusihenkisten osuuskuntien kohdalla määräysvaltaasi ja johtavaa asemaasi arvioidaan kuten osakeyhtiön kohdalla edellä on esitetty. Tällöin myös perheenjäsenesi määräysvalta ja omistajuus huomioidaan vastaavasti.

http://www.ytk.fi/fi/ansioturvan_abc/yrittajaasiat_tyattamyysturvassa/yrittajan_maarittely_tyattamyysturvan_kannalta/#l2

Hyviä tietolähteitä ovat Tampereen seudun osuustoimintakeskuksen sivut: <http://www.osuustoimintakeskus.net/> sekä edellä mainitsemani Pellervo-Seuran osuustoimintatietopalvelu <http://pellervo.fi/tietoa-osuustoiminnasta/>.

Kannattaa myös kysyä oman alueesi TE-toimistosta, järjestetäänkö alueella si osuuskuntayrittämiseen liittyviä koulutuksia.

Petri Katajarinne

Osuuskunnan ja yrittäjyyden välimaastossa

Mitä vaihtoehtoja on, jos osuuskunnan perustaminen ei onnistu, eivätkä rahkeet riitä yksityisyrittäjyyteen?

Töitä voi tehdä myös freelance-verokortilla. Silloin voi työskennellä samanaikaisesti usealle työnantajalle. Ei ole erikseen pää- ja sivuansioita, vaan kaikki ovat pääansiota. Mutta samalla palkan päälle tulee laskea ja itse huolehtia työnantajamaksuista. Freelancer-työntekijän työttömyysturva on monimutkaisempi kuin työttömän, sillä hän on tavaltaan sekä yrittäjä että työntekijä.

Jos keikkatyötä on tarjolla vain satunnaisesti ja työnantaja ei voi tai halua teettää sitä verokortilla, on olemassa vielä yksi ratkaisu.

Internetistä löytyy yrityksiä, jotka ovat erikoistuneet pelkkään palkanmaksuliikenteen hoitamiseen. Työ ja työn hinta sovitaan työnantajan kanssa. Palkanmaksuyritys hoitaa työnantajamaksut ja laskuttaa työnantajaa pelkästä työstä. Tässä tapauksessa tulee tietysti muistaa, että työnantajamaksut vähennetään joka tapauksessa työntekijän palkasta ja palkanmaksuyrityskin haluaa päältä oman

prosenttinsa. Mutta se mahdollistaa satunnaisen keikkatyön tekemisen.

freelanceri.info

laskutatyo.blogspot.fi

ukko.fi

eezy.fi

laskuta.com

Juha Keränen

Sataosaajat Osuuskunta

Laman lapsesta toimiva yhteis- yrittäjä eri alojen ammattilaisille

Osuuskunnan 10-vuotisjuhlat. Sataosaajat täyttää 15.2.2015 jo 20 vuotta.

Kuten koko Suomessa myös Porissa oli 90-luvulla ankeat ajat. 25 % työvoimasta oli työttömiä. Työpaikkoja ei ollut tarjolla ja yksityisyritysten perustaminen tuntui uhkapeliltä. Tähän melkein apatiatilaan tarttuivat osaltaan Kansan Sivistystyön Liiton aktiivit.

Porissa haettiin ja saatiin rahoitus Suomen ensimmäiseen työosuuskunnan perustamiseen tähtäävään koulutukseen. Koulutukseen hakeutui eri alojen työttömiä. Kolmen kuukauden koulutuksen aikana ryhmäläiset kokivat mielialoissaan nousuja ja laskuja. Yhtenä päivänä päätettiin, ettei kannata tehdä mitään, kun kuitenkin ei töitä ole, toisena taas oltiin optimistisempia. Joulukuun alussa 1994 juuri ennen kurssin päättymistä päätettiin kokeilla. Ajateltiin, ettei työllisyystilanne porukalla voi enää pahemmaksi muuttua.

Joulukuussa 2014 Sataosaajien perustamisesta on kulunut 20 vuotta. Yrityksessä on 15 jäsentä ja 20 muuta työntekijää. Yhteensä yli kolmenkymmenen työntekijän voimin se palvelee niin yksityisiä kuin yrityksiäkin Porissa, lähikunnissa ja välillä kauempanakin.

Palvelut

Osuuskunnan toiminnan painopiste on hieman vaihdellut vuosien mitaan. Nykyään Sataosaajat tarjoaa neljän toimialan tuotteita ja palveluita. Nykyiset toimialat ovat hyvinvointipalvelut, yritys- ja koulutuspalvelut, sähkötyöpalvelut ja käsityötuotteet.

Hyvinvointipalvelut tarjoaa yksityisille apua kodinhoitoon, siivoukseen ja kodin pienremontteihin. Henkilökoh- taista avustamista tarjotaan vajaakuntoisille ja vanhuksille, astanga-joogaa nuoremmille. Puutarhuri tekee puutarhasuunnitelmia sekä auttaa puutarhan käytännön töissä.

Yrityspalveluiden päätuote on taloushallinto, kirjanpito, palkanlaskenta, laskutus sekä tilinpäätökset. Käännöstöitä tehdään yrityksille ja yhteisöille englannin, ruotsin ja espanjan kielellä. Kotisivuja tarjotaan niin yrityksille kuin yhdistyksillekin.

Alkuvuosina tarjosimme työvoiman vuokrausta, mutta siitä luovuttiin. Nykyään työvoiman vuokrausta taas tarjotaan ja sitä ostetaan.

Sataosaajat antavat koulutusta useaan tarpeeseen. Kerromme osuuskuntien perustamisesta ja toiminnan kehittämisestä. Olemme vuosien mittaan järjestäneet osuustoimintayrittämisen kurssit ja sekä osuuskuntien kehittämiseen tähtäviä projekteja.

Koulutetut sähköasentajat tekevät alihankintaa yrityksille, mutta he voivat hoitaa myös kotitalouksien tarvitsemat sähkö- ja kaapelointityöt. Sähkösuunnitelmat kuuluvat osuuskunnan palveluihin.

Sataosaajat on viime vuosina ottanut suojiinsa myös käsityöläisiä. Tarjolla on ainakin puusepäntöitä, kudonnaisia, ompelua ja hevosvarusteita.

Yhteiskuntavastuu

Osuustoiminnan yhtenä tärkeänä periaatteena on yhteiskuntavastuu. Samalla kun tehdään bisnestä, hoidetaan myös velvoitteet muita kohtaan. Valtio panosti Sataosaajiin 20 vuotta sitten noin 24 000 eurolla järjestäen työvoimapolitiittisen koulutuksen. Sataosaajat on tavallaan palauttanut valtiolle vuosien mittaan 1 200 000 arvonlisäveroina, melkein 40 000 yhteisöveroina ja arviolta 2 000 000 euroa työnantajamaksuina ja työntekijöiden tuloveroina. Valtion panostus on tähän mennessä tuottanut moninkertaisesti kurssirahat takaisin.

Sataosaajien työntekijät ovat tyytyväisiä, kun saavat toimia itsenäisesti. Työpyyntöjä tulee suoraan osuuskunnalle, mutta työntekijät ovat oppineet myös aktiivisesti markkinoimaan ja hankkimaan töitä.

Nuoret ovat halukkaita tekemään töitä osuuskunnan kautta, mutta eivät halua sitoutua jäseneksi. Siksi hallituksen jäsenten vaihtuvuus on ollut valitettavan pientä.

Tuula Merikivi
Sataosaajien toimitusjohtaja
ja yksi perustajista

Uusi osuuskunta, uudet kujeet

Eurooppa on ollut kurjimuskierteessä jo jonkin aikaa ja se on tietysti näkynyt Suomessakin. Juuri kun oltiin näkemässä valoa tunnelin päässä, kehittyi Ukraina-kriisi, joka heikensi talouden kasvua Euroopan- ja jopa maailmanlaajuisesti. Kun yhdellä menee huonosti, se näkyy kaikkilla. Nykymaailma ei ole osuuskunta, mutta se toimii jossain määrin samoilla periaatteilla. Tästä hyvänä esimerkkinä on Eurooppa ja Kreikan talous.

Olemme syvässä lamassa ja tilanne muistuttaa hyvin pitkälle 1990-luvun alkua. Työtömyys on kasvanut rajusti, vienti ei vedä ja valtion varat hupenevat. Siinä sivussa pitäisi vähentää valtionvelkaakin.

Yrityksen perustaminen vaatii tietynlaista luonteenlaatua, sillä yritys tarvitsee myyvän tuotteen, pääomaa ja markkinat. Kenestä tahansa ei ole yrittäjäksi.

Mutta jotta valtion rattaat pyörivät, tulisi kaikkien työkykyisten Suomessa asuvien ihmisten päästä työn syrjään kiinni. Työ auttaa pitämään yhteiskuntamme pystyssä. Työ auttaa myös pitämään ihmiset kunnossa ja terveenä. Olettaen tietysti, ettei työnantaja säilytä kaikkea työtä niiden muutamien ihmisten niskoille, joilla on työpaikka. Työssä-jaksaminenkin voi olla ongelma.

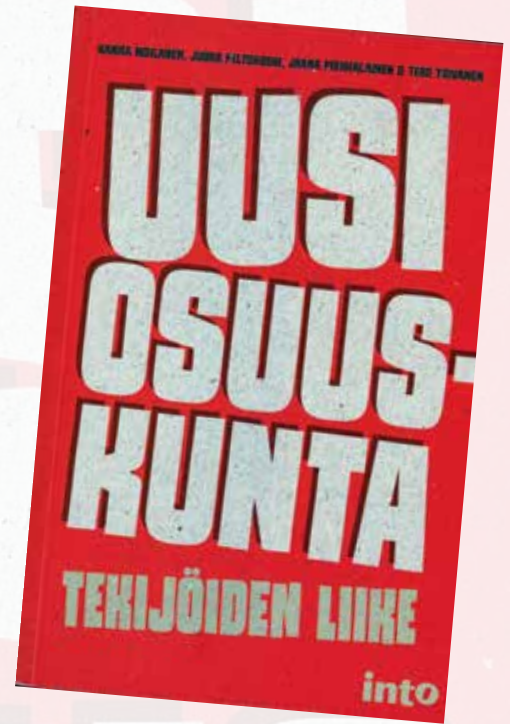
Mutta jos palkkatyötä ei ole tarjolla ja yritystoiminta itsessään ei houkuttele? Mitä sitten? Freelancer-työssä työntekijä itse maksaa työnantajalle kuuluvat kulut ja on velvollinen laskemaan vuotuisen arvion saamistaan tuloista.

Väliporras yrittäjyyteen?

Yksi vaihtoehto siirtymisessä työntekijästä yrittäjäksi voidaan pitää osuuskuntatoimintaa. Osuuskunnassa useampi ihminen pyörittää yhteistä ”yritystä”, mutta samalla työntekijät voivat olla ”työttömiä” niinä aikoina, kun ei yksinkertaisesti ole töitä.

Osuuskunta on hyvä merkkipaala matkalla kohti omaa mahdollista yritystä. Osuuskunnan kautta voi kasvattaa omaa tietämystään yrittämisestä ja siitä voi tarvittaessa ponnistaa oman yrityksen vetäjäksi. Osuuskunnassa ei tavoitella suuria voittoja, vaan voittojen tarkoitus on kehittää osuuskuntaa tai sijoittaa ylimääräinen osuus johonkin yleishyödylliseen.

Jos osuuskunnassa on vähintään 6 omistajaa, kukin henkilö voi olla myös työttömänä työnhakijana ja saada työttömyyskorvausta. Aina kun saa töitä, mennään sovitellun päivärahan piiriin. On tietysti ihannetila, että töitä olisi niin paljon, ettei tarvitsisi turvautua työttömyyskorvaukseen laisinkaan.

Uusi osuuskunta – tekijöiden liike

Uusi osuuskunta on pätevä halkileikkauksen osuuskunnan historiaan ja tähän pätevään. Se kartoittaa sekä maailmanlaajuisesti että valtakunnallisesti osuuskuntien erilaisia variaatioita. Se kertoo myös uuden sukupolven osuuskunnista. Kuinka osuuskunta-aate on muuttunut vuosiensa varrella ja mitä siitä on eri ihmisryhmät saaneet irti.

Kirja avaa seikkaperäisesti osuuskunnan vaatteet ja vapaudet. Osuuskunnan jäsenet voivat olla hyvinkin vapaasti toimiva aatteellinen ryhmä, mutta juridisesti osuuskunta on työnantaja, jota sitovat työnantajavelvoitteet sivukuluneen.

Jotta saman aatteen alla toimivat yksilöt toimisivat parhaiten yhteisen osuuskunnan hyväksi, on syytä laatia yksiselitteiset säännöt sekä strategia. Suullisesti ihmiset voivat puhua hyvinkin samasta asiasta, mutta kun ne kirjataan säännöiksi, niihin saadaan yhteinen sävel myös poikkeustapauksissa.

Juha Keränen

Lähteet

- Finlex (14. kesäkuuta 2013):
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130421?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=osuuskuntalaki>
- Osuuskuntalaki 2014 (Pellervo-Seura):
<http://pellervo.fi/wp-content/uploads/2013/12/osuuskuntalaki2014.pdf?c2a302>
- Suomen freelance-journalistit:
<http://uusi.freet.fi>

Suomi sai uuden osuuskuntalain vuoden 2014 alusta. Kyseessä on vasta neljäs suuri osuuskuntalain muutos vuoden 1901 voimaan tulleen ensimmäisen osuustoimintalain jälkeen. Kaikki lait ovat pohjanneet samaan 1800-luvun suureen taloudellissosiaaliseen keksintöön organisoida yritystoimintaa käyttäjäomisteisesti ja demokraattisesti. Uusi laki jatkaa samalla linjalla. (Osuuskuntalaki 2014)

Osuuskunnan toiminnan tarkoituksena on jäsenen taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita. (Osuuskuntalaki 2014)

Pienosuuskuntien suuret vaikutukset

Suomessa pienosuuskunnat työllistävät tuhansia henkilöitä täys- tai osa-aikaisesti. Useimmiten juuri työllistämistarkoituksessa alkunsa saavat, nk. työosuuskunnat, tarjoavat jäsenilleen vaihtoehdon työllistää itsensä joustavasti, jos avoimia työpaikkoja on tarjolla vähän tai elämäntilanne ei salli täysiaikaiseen työhön sitoutumista.

Osuuskunnissa eri alojen osaajat voivat luoda itselleen työtilaisuuksia. Osuuskuntayrittäjyys on yhdessä yrittämistä, jolloin etuna on esimerkiksi markkinoinnin ja kirjanpitokulujen jakaminen.

Vuoden 2014 alussa voimaan tulleen lakimuutoksen myötä työtön työnhakija voi ansaita 300 euroa bruttona/kk sen vaikuttamatta työttömyysetuuteen. Osuuskuntatyön kautta saatava pienikin tuntimäärä töitä säännöllisesti vaikuttaa positiivisesti elämänlaatuun ja ansioiden ei tarvitse olla kovin suuria, kun ne parantavat työmarkkinatuella toimeen tulevan taloudellista tilannetta.

Osuuskuntavalmennus

Kiipulan Ammattiopiston Jokainen on työn arvoinen -hankkeen (ESR) 1.8.2013–31.12.2014 tavoitteena oli edistää työttömien työnhakijoiden ja työttömyysuhan alla olevien henkilöiden työllistymistä osuuskuntien kautta kahdeksan kunnan alueella Heinolan ja Forssan seuduilla. Osuuskunta-työllistymisen muotona on verrattain tuntematon Hämeen seudulla, jossa nk. työosuuskuntia on vähän.

Keväällä 2014 hanke toteutti 18 päivän osuuskuntavalmennuksen työttömille työnhakijoille Heinolassa ja Forssassa. Tavoitteena oli lisätä osallistujien osuuskunta-/yritystietoutta ja näin vahvistaa heidän valmiuksiaan toimia ja työllistyä osuuskunnissa.

Valmennus koostui osuuskuntatiedosta sekä taloushallintoon ja markkinointiin liittyvistä teoriaosuuksista. Lisäksi valmennusryhmät tekivät tutustumiskäynnit kahteen toimivaan osuuskuntaan. Valmennuksissa myös vieraili toimivien osuuskuntien jäseniä sekä koulutuksen ja työllistymisen asiantuntijoita lähialueilta.

Kiipulan Ammattiopiston yritysvalmentajat konsultoivat valmennukseen osallistuneita syntyneiden liikeideoiden suhteen. Hankkeen päättymisvaiheessa ohjattiin tarvittaessa edelleen muille uutta yritystoimintaa/työllistymistä tukeville seudun tahoille.

Heinolan ja Forssan valmennusryhmiin molempiin osallistui noin 15 työnhakijaa (yht. 30), joilla kaikilla oli taustalla hyvin erilaista osaamista sekä erilaiset tavoitteet osuuskunta-asian suhteen. Ajatuksena oli, että valmennuksen jälkeen osallistujat voisivat joko liittyä jo olemassa olevaan osuuskuntaan tai yhdessä lähteä perustamaan uutta.

Forssassa kolme valmennukseen osallistuneista liittyi jo olemassa oleviin seudun osuuskuntiin ja Heinolassa kahdeksan on perustamassa uutta. Valtaosa muista valmennukseen osallistuneista työttömistä työnhakijoista aloitti joko jatkokoulutuksen, työkokeilun tai palkkatukityön valmennuksen päätyttyä.

Osallistujien palaute mm. valmennuksen sisällöstä sekä toteutuksesta väljällä aikataululla oli erinomaista. Osuuskunta-ajatuksen sisäistäminen ja oman mahdollisen ”osuuskuntapolun” vahvistuminen vievät aikaa, joka oli otettu huomioon valmennuksen aikataulutuksessa. Valmennusta tuoteistetaan Kiipulassa parhaillaan mm. TE-toimistoille markkinoitavaksi valmennuspaketiksi.

Saara Sopanen
Aluetyöntekijä
Jokainen on työn arvoinen
-osuuskuntahanke
Kiipulan Ammattiopisto

Ilja Partanen

Ilja Partanen, Heinola

Ilja osallistui Jokainen on työn arvoinen -hankkeen toteuttamaan osuuskuntavalmennukseen Heinolassa keväällä 2014. Ennen valmennuksen alkua Ilja oli palkkatukityössä Jyränkölen Setlementin vanhustalvissa, jossa hän sai ohjaajaltaan vinkin ko. valmennuksen alkamisesta.

Iljalla on taustalla Koulutuskeskus Salpauksessa opiskeltu Kotitalous- ja Kuluttajapalveluiden erikoistutkinto, jonka aikana käsiteltiin myös yrittäjyyttä. Oman yrityksen perustaminen kiinnosti Iljaa, mutta yksinyrittämiseen liittyvä taloudellinen riski kuitenkin jarrutti suunnitelmia.

Osuuskuntavalmennuksen aikana Ilja tutustui muihin osallistujiin, joista osa oli saman alan osaajia, ja yhteisen osuuskunnan perustaminen nousi esiin. Valmennuksesta Ilja kokee saaneensa oleellista tietoa osuuskuntatoiminnasta. Se antoi alkusysäyksen uuden osuuskunnan tavoittelemiseen.

Osuuskuntayrittämisessä Iljaan vetoaa matala kynnyksen lähtö mukaan yritystoimintaan, osuuskuntatyöskentelyn joustavuus sekä mahdollisuus tiimimäisen työskentelyyn. Tavoitteena osuuskuntatoiminnassa Iljalla on työllistyminen.

Sisäinen devalvaatio syö kasvun eväät

Valtiontalouden tila ja eurokriisin vaikutus arvioitiin pääministeri Kataisen hallitusta muodostettaessa väärin. Vuosittain sekä talousarviovalmistelun että kehysratkaisujen yhteydessä jouduttiin toteamaan, että aiemmat ennusteet menivät pieleen. Vääristä arvioista seurasi uusia leikkauksia ja ikäviä veroratkaisuja kerta toisensa jälkeen.

U s u l i b e r a l i s t i n e n t a l o u s o p p i p a k o t t a a S u o m e n k i n k u u l i a i s e k s i r e n k i p o j a k s i . R a h a l i i t t o E m u s s a s i s ä i n e n d e v a l v a a t i o t a r k o i t t a a t y ö t t ö m y y t t ä , i r t i s a n o m i s i a , y k s i t y i s t ä m i s t ä , p a l k k o j e n j a e l ä k k e i d e n a l e n t a m i s t a s e k ä s o s i a a l i t u r v a n h e i k e n t ä m i s t ä .

Suomi ei kuluneella hallituskaudella ole harjoittanut omaa talouspolitiikkaa. Hallitus on seurannut, mitä muut maat, lähinnä Saksa, tekee. Samaan aikaan omaa liikkumatilaa on kavennettu entisestään. Valtion talousarvioesitys lähetetään nykyisin ennakkotarkastukseen Brysseliin ja EU:n talouskurisopimus koskee myös Suomea. Näin on ensimmäisen kerran kirjoitettu tänä syksynä suureen keltaiseen kirjaan.

Talouspolitiikan ajelehtimisen seurauksena valtion velka nousee lähiaikoina sataan miljardiin euroon, liki kaksinkertaiseksi verrattuna valtion talousarvion loppusummaan. Velan taso ei kansainvälisesti vertailtuna ole vielä korkea, mutta velkaantumisvauhti on.

Ahdistusta lisää se, että olemme ottaneet muiden vastuita taakaksemme kymmenien miljardien eurojen edestä. Pelkästään Euroopan vakausmekanismille (EVM) olemme sitoutuneet mak samaan 11 miljardia euroa vaadittaessa. EVM on Luxemburgin suurherttuakunnassa perustettu pankki, jossa johtajilla on syytesuoja ja asiakirjat salaisia. Ilmeisesti häveliäisyssyistä tämä jättimäinen sitoumus on nyt poistettu valtion budjet tikirjasta. Aiemmin se sieltä löytyi.

Jos takkuaa lännessä, niin myös idässä. Oman lisänsä talousongelmiin tuo EU:n ja Venäjän pakoteno kittel u. Siinä pelissä Suomella on paljon enemmän hävittävää kuin muilla. Venäjä on Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita.

Kaikkia tehdyt veroratkaisut eivät rankaise. Yhteisövero a lenn etti in mil j a r d i n e u r o n e d e s t ä . S e o s a l t a a n s y ö v e r o p o h j a a , k o s k a l u v a t t u j a k a s v u s y k ä y s v a i k u t u k s i a j a u u s i n v e s t o i n t e j a e i n ä y e i k ä k u u l u . O m a a n k a s t i i n s a p ä ä s e v ä t n e y r i t y s - j a t y ö m a r k k i n a j o h t a j a t , j o i d e n y r i t y k s e t k i e r s i v ä t v e r o j a L u x e m b u r g i n k a u t t a k y s e e n a l a i s i l l a v e r o s o p i m u k s i l l a . S e e i e s t ä n y t h e i t ä v a a t i m a s t a t y ö n t e k i j ö i d e n p a l k k a - a l e a k o t i m a a s s a .

Onko julkinen sektori sitten tehnyt kaikkensa työttömyyden suitsimiseksi. Ei ole, sillä pahimpana vuonna jätettiin käyttämättä 95 miljoonaa euroa jo myönnettyjä työllisyysmäärärahoja. Työttömät kertovat, että työ- ja elinkeinotoimistojen palvelutaso on romah tanut. Myös nuorten yhteiskuntatakuu takkuaa pahasti. Ihan oikean suuntaisesta avauksesta uhkaa tulla pannukakku resurssien puutteessa ja byrokratian kahleissa.

Eduskuntavaalien jälkeen alkaa tapahtua. Epäilen, että erilaisia malleja työttömyys- ja sosiaaliturvan leikkaamiseksi työstetään jo. Jos hyvinvointiyhteiskunnasta halutaan pitää kiinni, vaalien jälkeen täytyy tehdä laaja yhteiskuntasopimus. Ensimmäiseksi täytyy lyödä lukkoon, ettei kukaan jää oman onnensa nojaan. Vasta sen jälkeen voidaan olettaa, että niistä kovistakin päätöksistä kyetään sopimaan.

Markus Mustajärvi
kansanedustaja
Vasemmistoliitto

Herkkuja EU-ruoka-aineksista

Gérard Depardieu näytteli vuonna 2000 valmistuneessa ranskalaisessa elokuvassa **Vatel** kuninkaallista kokkia François Vatelä. Varojen puutteessa Vatel joutui kehittämään mitä ihmeellisimpiä kiertoteitä valmistaakseen kuninkaallisia herkkuja vähistä aineksista.

Tällä palstalla julkaisemme reseptejä, joihin on varaa kenellä tahansa.

Tämän kertaiset reseptit inspiroi TVY ry:n hallituksen keittiömestarit **Anna-Maria Kantola** (Helsingin Työttömät - HeTy ry) sekä **Sami Hongisto** (Lappeenrannan Seudun Työnhakijat ry).

Kreppit-ohjeen taikoi TVY ry:n toimiston keittiömestari **Mirja Nyberg**.

Syksyllä kannattaa hyödyntää EU-ainesten kanssa metsämarjoja ja -sieniä sekä edullisesti kaupasta tai omasta kasvimaasta löytyviä kasviksia ja juureksia.

EU:n ruoka-apukassista löytyvät seuraavat ainekset: vehnäjauhoja, sämpyläjauhoja, maitojauhetta, makaroonia, valmispastaa, hapankorppua, lihasäilykettä, puurohiutaleita ja myslä.

Porkkana-sämpylät

5 dl vettä
1 rkl sokeria
2 tl suolaa
3 dl porkkanaraastetta
25 g tuore hiivaa tai 1 pss kuiva hiivaa
1 dl kaurahiutaleita/-leseitä
n. 10–12 dl sämpyläjauhoja
1/2 dl öljyä
jauhoja leipomiseen

1. Kuumenna vesi hieman ihonlämpöä kuumemmaksi. Lisää sokeri, suola ja porkkanaraaste. Jos käytät tuorehiivaa, liota se tässä vaiheessa sekaan. Lisää hiutaleet ja sekoita. Lisää puolet jauhoista ja jos käytät kuiva hiivaa, sekoita se jauhoihin tässä vaiheessa. Lisää loput jauhot ja öljy. Vaivaa taikinaksi. Taikina saa tarttua sormiin ja olla hieman löysää!! Anna kohota liinan alla 30–60 min.
2. Lämmitä uuni 225 asteeseen. Levitä paljon jauhoja pöydälle ja kumoa nousut taikina. Jaa taikina kahteenkymmenen osaan ja pyörittele osat sämpylöiksi. Nosta sämpylät pellille ja anna nousta liinan alla 10–20 min.
3. Paista uunin keskitasolla noin 15 min., kunnes sämpylät ovat kullannruskeita.
4. Sämpylät säilyvät kauemmin pehmeinä, jos laitat ne paiston jälkeen keittiöpyyhkeen sisään.

Lihakeitto (säilykelihasta)

2 l lihalientä
1 sipuli
1–2 porkkanaa
1 selleri
pala lanttua
2,5 dl makaroonia
1 tlk säilykelihaa
suolaa
kok. maustepippuria ja persiljaa

1. Kuori ja kuutio sipuli ja juurekset. Laita kuutioidut sipuli, porkkana, lanttu, selleri ja maustepippurit kiehumaan lihalieemeen noin 5–7 minuutiksi. Lisää sitten makaroonit ja keitä vielä n. 8 min.
 2. Paloittele säilykelihaa ja lisää keittoon.
 3. Tarkista maku. Lisää tarvittaessa suolaa. Kuumenna keitto kiehuvaksi ja lisää lopuksi pinnalle persiljaa.
- Tarjoile kuumana, vaikka porkkana-sämpylöiden kanssa.

Kuvat: Mirja Nyberg

Otamme vastaan lukijoiden lähettämiä omia ruoka-ohjeita!

Ota talteen!

Omena-pannakakku

- 4 kananmuna
- 1 l maitoa (maitojauheesta)
- 5,5 dl vehnäjauhoja
- 1 tl suolaa
- 1 rkl sokeria
- 100 g voita
- 1 tl vaniljasokeria
- 2 tl kaardemummaa
- noin 6 omenaa viipaleina

1. Riko munien rakenne. Lisää maitoa vatkatken.
2. Sekoita joukkoon kuivat aineet ja sulatettu voi. Anna taikinan turvota noin puoli tuntia ennen uuniin laittoa. Pilko sillä välin omenat. Muistithan poistaa omenista siemenkodat!
3. Kaada taikina pelille leivinpaperin päälle. Asettele omenaviipaleet taikinan päälle.
Paista pannukakku 225 asteessa noin puoli tuntia tai kunnes pannukakku on saanut kauniin värin. Nauti vaniljakastikkeen tai jäätelön kera.

Sienillä täytetyt krepit, n. 8 kpl

- 5 dl maitoa (maitojauheesta)
- 2 muna
- n. 3 dl vehnä- tai sämpyläjauhoja
- 1 tl suolaa
- 1 rkl öljyä tai sulatettua margariinia

Sekoita maito, jauhot, suola kulhossa ja lisää munat sekä vähän rasvaa. Paista pannulla, annoksesta tulee n. 6-8 lättöä.

Täyte mieltymisten tai saatavilla olevien tarvikkeiden mukaan:

- 1 sipuli
 - n. litra suppilovahveroita
 - 2 rkl margariinia tai öljyä
 - 1,5 dl riisiä/puuroriisiä (kasviksia, esim. kesäkurpitsaa, porkkanaa, paprikaa)
 - n. 4 dl vettä
 - suolaa tai lihaliemi/kasvisliemikuutio
 - mustapippuria (riipaus jeeraa eli juustokuminaa)
 - 1 muna (voi jättää pois)
 - 1 dl silputtua persiljaa
- Päälle: juustoraastetta

1. Pilko sienet pieneksi ja paista pannulla ilman rasvaa miedolla lämmöllä hetki niin, että ylimääräinen neste haihtuu. Ruskista rasvan kanssa. Kuullota riisiä ja sipulia öljyssä ensin n. 5 minuuttia. Rautapata on tähän oivallinen.

Mikäli haluat täytteeseen esim. porkkanaa, kesäkurpitsaa tai paprikaa, kuullota pienityt kasvikset riisin kanssa.

2. Lisää vesi tai kasvisliemi, keitä miedolla lämmöllä hämmentämättä kannen alla n. 20 minuuttia.

3. Mausta seos mustapippurilla, jeeralla ja suolalla (varovaisesti, mikäli käytit liemikuutiota).

Lisää hieman jäähtyneeseen täytesekoeseen sienet (ja kananmuna) sekä persiljasilppu.

4. Jaa täyte ohukaisille tasaisesti, kääri rullalle, laita uuninkestävään vuokaan ja ripottele päälle juustoraastetta. Paista 175 asteisessa uunissa n. 20-25 minuuttia.

Täyte sopii myös täytettyjen paprikoiden tai vaikkapa lehtikaalikääryleiden ohjeeksi. Krepeissä voi käyttää riisin asemasta myös jauhelihaa.

TIETOISKU

Ennen vanhaan, kun ruoka tehtiin rautapannulla, ei ollut ruoassa puutetta raudasta.

Maija Kinnunen opastaa Tanja Tuomistoa ja Katja Grönstrandia reisilihaskalteen käytössä.

Perusteellinen alkulämmittely on tehtävä aina ennen kuntosalilaitteisiin siirtymistä.

Kurikan työttömät huhtovat hikiä pintahan kuntosalilla

Kurikan työttömät aloittivat elokuusta joulukuuhun kestävän liikuntaprojektin. Tarkoituksena on aktivoida työttömiä liikkumaan ja pitämään huolta omasta kunnostaan ja hyvinvoinnistaan. Hanke toteutetaan ohjattuna kuntosaliharjoitteluna kurikkalaisella Kuntokeskus Kroppanilla.

Kurikan Työnhakijat ry:n toiminnanohjaaja **Sirpa Uusimäki** näki tilaisuuden TVY ry:n Liiku-hankkeessa. Nyt aloitettuun liikuntaprojektiin osallistuu 20 työttömää. Uusimäen näkemyksen mukaan pienikin kunnan kohentuminen helpottaa jaksamista.

Raha on suuri syy työttömien liikuntaharrastusten vähyteen. TVY ry:n myöntämän avustuksen turvin, omaa rahaa lisänä käyttäen, Kurikan Työnhakijat ry onnistuu tarjoamaan ilmaiset kuntosalikäynnit. Uusimäen toiveena on, että mahdollisimman moni jatkaisi projektin jälkeen liikunnan harrastamista omatoimisesti.

Työttömien ryhmä käy kuntosalilla keskiviikkoisin ohjatussa harjoittelussa. Kuntokeskus Kroppanin liikuntavastaava personal trainer **Maija Kinnunen** laati jokaiselle kunto-ohjelman kunkin omien toiveiden ja tarpeiden perusteella. Ohjelmaan sisältyy myös ravintoon liittyvää ohjausta ja kehonkoostumusmitausta.

Kinnunen pitää hanketta loistavana, sillä hän tietää, että kynnys lähteä yksin liikkumaan, on korkea. Ryhmässä saadaan helpommin ihmiset innostumaan asiasta. Samalla saadaan sosiaalis-

ta kanssakäymistä monen työttömän kokemaan syrjäytymiseen.

Peruskunnan kohentumisen myötä myös ihmisen mieli virkistyy ja stressinsietokyky paranee, tietää Kinnunen. Hänen mukaansa ihmiset tiedostavat liikkuvansa liian vähän, mutta aktiviteetti tehdä asialle jotain on heikko. Kuntosalin trendikkäät laitteet usein vierastuttavat ihmisiä, mutta ryhmässä ja opastettuna ne muuttuvat helposti tutuiksi, eikä laitteiden edessä lannistuta, naurahtaa Kinnunen.

Tanja Tuomisto on yksi hankkeeseen osallistujista. Tuomisto myöntää, että ei olisi ilman tätä mahdollisuutta lähtenyt kuntosalille, vaikka mieli on tehnyt. Kun tuli tilaisuus saada ilmaisia kuntosalikäyntejä tutussa seurassa, hän kertoi lähteneensä innolla mukaan. Alkuun päästyään Tuomisto kertoo käyneensä kaverinsa kanssa salilla muulloinkin.

Kurikan työttömien liikuntahanke kestää koko syksyn joulukuulle asti. Tätä aiemminkin Kurikan Työnhakijat ry on kannustanut ihmisiä liikkumaan. Yhdistykseltä saa alennuslippuja Kurikan uimahalliin sekä järjestetään erilaisia liikuntatempauksia kuten sauvakävelyä.

Veikko Virtanen

Vielä virtaa

Kymijoen Tukipuu ry (ent. Anjalankosken Työttömät ry) on toiminut yli 20 vuotta työttömien edunvalvojana antaen jäsenilleen neuvontaa ja tukea sosiaalisissa sekä työllisyyspolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Tuetun työllistämisen hankkeita yhdistys on hallinnoinut vuodesta 2006 lähtien. Parhailaan käynnissä on Tukipuu 2G Green Power 2013–2015 -hanke. Hankkeiden tarkoituksena on tarjota työhallinnon kautta tuleville asiakkaille työpaikkoja sekä tarjota tukea avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen siirtymisessä. Hankkeita rahoittaa Kaakkois-Suomen ELY-keskus.

Omatoimisuusavustus

Käännekohta yhdistyksen historiassa oli omatoimisuusavustuksen päättyminen. Omatoimisuusavustuksen loppuminen pakotti (mahdollisesti) yhdistyksen katsomaan tulevaisuuteen. ELY-keskuksen hankerahoitus mahdollisti ammattitaitoisen henkilökunnan palkkaamisen. Hankkeiden avulla toiminta laajeni ja monipuolistui.

Kestävä kehitys

Kierrätys ja kestävä kehitys ovat vahvoina arvoina hanketoiminnassa, sillä kierrätystoiminnan avulla on synnytetty lukuisia uusia tuetun työllistämisen työpaikkoja. Ihmiset lahjoittavat yhdistykselle tavaraa, joista parhaimmat myydään Tukipuun kierrätysmyymälöissä sellaisinaan ja muista loihditaan uutta esimerkiksi luovalla osastolla.

Tukipuun toimintaa on Kouvolan seudulla kolmessa eri taajamassa ja kuudessa kiinteistössä. Kierrätysmyymälöiden lisäksi yhdistys tarjoaa kahvio- ja ateriapalveluja, valmistaa kierrätystuotteita sekä tarjoaa erilaisia palveluja kuten polkupyörien korjausta, atk-palveluja, kuljetuspalveluja sekä muita työpalveluja.

Hankkeen tavoitteet

Tukipuu 2G -hanke tuottaa työ- ja työharjoittelupaikkoja kouvolaalaisille vaikeasti työllistyville, pitkäaikaistyöttömille, osatyökykyisille, nuorille ja maahanmuuttajille, jotka ohjautuvat hankkeen piiriin Kouvolan TE -toimiston tai työvoimanpalvelukeskuksen kautta. Työtoiminnalla ylläpidetään ja edistetään asiakkaiden työ- ja toimintakykyä, kehitetään taitoja, sekä tuetaan, ohjataan ja opastetaan parempaan arjen hallintaan. Hankkeen asiakkaista noin 10 % työllistyy avoimille työmarkkinoille tai siirtyy koulutukseen.

Retki Repovedelle

Vuonna 2013 Tukipuussa työskenteli 8 toimihenkilöä. Palkkatuella, työelämävalmennuksessa ja työharjoittelussa oli 93 henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli 22 ja avotyössä 12 henkilöä. Lisäksi oli opiskelijoille työharjoittelupaikkoja ja koululaisille TET-jaksoja. Tukipuun toiminnassa oli mukana lähes 150 kouvolaalaista. Kuluvan vuoden luvut tulevat olemaan samansuuruiset.

Haasteet

Hankevuosien aikana haasteet asiakastyössä ovat monimutkaistuneet ja pääsy avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen on vaikeutunut. Hankkeen tavoitteena on kuntouttaa asiakkaita yksilöllisesti, monipuolisesti ja innostavasti ja näin lisätä asiakkaiden toimintakykyä, elämänhallintaa ja työelämävalmiuksia. Asiakkaille järjestetään säännöllisesti liikunta- ja virkistyspalveluja työhyvinvoinnin lisäämisen ja elämänlaadun parantamisen näkökulmasta. Tukipuun toimintaa tuodaan esille myös erilaisin tapahtumin ja tempauksin, joilla luodaan ja ylläpidetään yhteisöllisyyttä.

Yhteistyö

Yhdistyksen nykyisen menestyksen on mahdollistanut sen monet yhteistyökumppanit: TE-toimisto, työvoiman palvelukeskus, kaupunki, TVY, Kouvolan seudun työttömät sekä monet muut toimijat. Uusien siltojen rakentaminen on ollut antoisaa työtä. Yhdistys ei kuitenkaan olisi tässä, vuonna 2014, ilman motivoitunutta ja ammattitaitoista henkilökuntaa. Lähes kaikki Tukipuun ohjaajat työskentelevät osa-aikaisesti määräaikaisin sopimuksin. Ohjaajista neljä on sosionomeja. Ohjaajat kehittävät ammatitaitoaan käymällä eri koulutuksissa.

Naurujoogaa

Hyvä, Paha, Hanke

Hankkeista on minun arvioni mukaan tullut eräänlainen kirosana. Olen usein kuullut sanottavan, että hyvä teillä on, kun on se hanke. Hankkeita ei kuitenkaan kukaan ole meille tuonut, hanke ei ole soittanut ovikelloa, että tässä olen.

Olemme kovalla työllä saavuttaneet ja ansainneet nykyisen aseman. Yhdistyksen laajentuminen ja paikan vakiintuminen järjestökentässä ei enää arpa- ja ilmapallomyynnillä onnistu.

Kymijoen Tukipuuta on myös eräältä taholta kritisoitu siitä, että yhdistyksellä on vain vähän jäseniä. Olemme tietoisia tästä. Meille jokainen työtön on samanarvoinen. Panostamme laajaan ja monipuoliseen toimintaan. Olen varma siitä, että pitkäaikaistyöttömälle on paljon tärkeämpää päästä yhdistykseen vuodeksi tai edes puoleksi vuodeksi töihin, kuin päästä sen jäseneksi.

Haluan vielä Kymijoen Tukipuu ry:n puolesta onnitella TVY:n uutta puheenjohtajaa. Työttömien yhdistyksillä on jälleen kerran kovat ajat edessä mm. palkkatuki uudistus (-heikkenny?). Mutta onneksi tähän on jo totuttu.

Hyvää syksyn jatkoa kaikille!

Jukka Kangas
Kymijoen Tukipuu ry, hallituksen jäsen
Tukipuu 2G, vastaava työpajaohjaaja
Kymijoen Tukipuun hallitus
ja koko porukka

Hankkeen ohjaaja Vappuhulinoissa

Kierrätysmuotia

Kiilopään huipulla.

Kiilopään valloituksen alkupäässä.

Ivalon työttömät teki kuntoilu- ja virkistysretken 3.9.2014 Kiilopäälle 10 jäsenen voimalla. Lähdimme IvalostaTammelan bussilla ja saavuimme Kiilopäälle, missä johtaja **Seppo Uski** esitteli Suomen Ladun ja Kiilopään Retkelykeskuksen toimintaa tunnin verran.

Sen jälkeen retkelykeskuksen opas vei meidät tunturiretkelle Kiilopään huipulle ihastelemaan upeita ruskamaisemia. Takaisin tullessa joimme nuotiokahvit laavulla ja söimme eväsläivät.

Kahvistelun jälkeen oliin vuorossa frisbeegolfturnaus, jonka voitti ylivoimaisesti **Tuomo Konu**. Koitoksen päätteeksi käytiin savusaunassa ja kylmäkylpylän virkistävässä kaltiossa uimassa.

Retken huipunnus oli ruokailu seisovasta kotiruokapöydästä. Osa retkeläisistä oli aikoinaan työskennellyt Kiilopäällä ja he muistelivat kilpaa vanhoja hyviä aikoja, kun vielä oli töitä tarjolla myös paikallisille.

Arto Valo

Tuomo Konu frisbeen lumossa.

Toimeentulotuki 1.1.2015 lukien

Lisätietoja

ylitarkastaja Jaakko Ellisaari,
puh. 02951 63302
jaakko.ellisaari(at)stm.fi

asuntoneuvos Raimo Kärkkäinen,
puh. 02951 63302
raimo.karkkainen(at)stm.fi

Liitteet

Kuntainfo kokonaisuudessaan tulostusversiona (pdf, 7,9 kB) http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9353980&name=DLFE-32632.pdf

Kuntainfo 8/2013 (26.11.2013) <http://www.stm.fi/tiedotteet/kuntainfot/kuntainfo/-/view/1868553#fi>

Perusosien määrät 1.1.2015 (pdf, 7,6 kB) http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9353980&name=DLFE-32610.pdf

Toimeentulotuen perusosien määrät

Toimeentulotuen perusosia korotetaan 1.1.2015.

Toimeentulotukilain mukaan toimeentulotuen perusosan määrä on sidottu kansaneläkeindeksin kehitykseen (9 a §). Hallituksen keväällä tekemän kehyspäätöksen mukaisesti työeläke- ja kansaneläkeindekseihin tehdään 0,4 prosentin tarkistus vuoden 2015 alusta. Kansaneläkeindeksin pisteluvuksi vuodelle 2015 on vahvistettu 1637. Toimeentulotuen perusosa on sidottu kansaneläkeindeksiin, mutta toimeentulotuki nousee kuitenkin ensi vuonna täysimääräisesti (1,1 prosenttia). Toimeentulotukilain 9 §:n muuttamisesta annettu laki (868/2014, voimaan 1.1.2015) säätää yksin asuvan henkilön perusosan suuruudeksi kuukaudesta kohti 447,24 euroa (vuoden 2011 kansaneläkeindeksin tasossa).

Kaikissa kunnissa sovelletaan samoja toimeentulotuen perusosien euromääriä. Yksin asuvan henkilön perusosan määrä on 485,50 euroa kuukaudessa 1.1.2015 lähtien. Yksinhuoltajalle korotettuna maksettavan perusosan määrä on 534,05 euroa. Perusosien määrät eri perheenjäsenten osalta on esitetty ohessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön käyttämät perusosien laskentaperiaatteet on esitelty STM Kuntainfossa 8/2013 (26.11.2013).

Toimeentulotuen perusosien määrät 1.1.2015 lähtien

Kansaneläkeindeksi 1637, perusosan suuruus yksin asuvalla henkilöllä on 447,24 euroa vuoden 2011 kansaneläkeindeksin tasossa (pisteluku 1508).

Alennettu perusosa

Lain 2 a §:ssä säädetään velvollisuudesta ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi. Jos toimeentulotuen hakija ei ilmoittaudu työvoimatoimistoon työnhakijaksi, toimeentulotuen perusosan suuruutta voidaan alentaa hänen osaltaan siten kuin toimeentulotukilain 10 §:ssä säädetään. Kyseinen lainkohta sisältää myös seuraukset siitä, että hen-

kilö ilman perusteltua syytä kieltäytyy hänelle tarjotusta työstä tai työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä tai muista pykälässä säädettyistä toimenpiteistä, ja tämä on aiheuttanut toimeentulotuen tarpeen. Sosiaali- ja terveysministeriö on tiedottanut aiheesta Kuntainfossa 2/2014 (4.7.2014).

Toimeentulotukilain mekaanisen soveltamisen välttämiseksi sosiaali- ja terveysministeriö ei julkaise alennettujen perusosien euromääriä.

Kuntainfot ovat luettavissa ministeriön verkkosivustolta.

Toimeentulotuen etuoikeutettu ansiotulo on muutettu pysyväksi ja tulonsaajakohtaiseksi

Toimeentulotukilain 11 §:ään tehdyn muutoksen (940/2014, voimaan 1.1.2015) johdosta tukea saavien on myös jatkossa mahdollista hankkia pieni määrä ansiotuloja ilman, että tulot leikkaavat tuen määrää. Muutoksen tavoitteena on parantaa toimeentulotukea saavien työssäkäyvien asemaa sekä tehdä pienten ansiotulojen hankinnasta entistä mielekkäämpää. Etuoikeutettua ansiotuloa voi olla jatkossakin vähintään 20 prosenttia saadusta ansiotulosta. Mainittu 20 prosentin vähennys on vähimmäisarvo. Hallituksen esityksessä todetaan, että harkinnan mukaan tulojen vähäisyyden vuoksi tai muusta erityisestä syystä säännöksen perusteella voidaan käyttää suurempaakin vähennysprosenttia. Sen sijaan euromääräinen 150 euroa kuukaudessa on vähennyksen enimmäismäärä.

Jatkossa ansiotulovähennys on tulonsaajakohtainen eikä kotitalouskohtainen, kuten nykyisin.

Etuoikeutettua ansiotuloa koskeva säännös on ollut voimassa määräaikaisena vuodesta 2002 alkaen, ja menettelyä on jatkettu neljästi. Tammikuun 1. päivänä voimaan tulevan lainmuutoksen myötä etuoikeutetun ansiotulon menettely on pysyvä osa toimeentulotukea.

Porvoon Seudun Työnhakijat ry:n 20-vuotistaival

1990-luvun alku oli suurten murrosten aikaa maassamme. Työttömyys rävähti käsiin ja sadat tuhannet jäivät työttömiksi. Yhteiskunnan rakenteet eivät olleet varautuneet massatyöttömyyteen.

koulutettiin lähinnä kolmannelle sektorille. Ruokalamme otti vastaan myös tilauksia ja järjesti syntymäpäiviä, häitä ym. verollista palvelua. Työllisyyskursien ja kehitetyn palkanmaksupalvelun avulla talous saatiin vakaalle pohjalle.

Muutto uusiin tiloihin

Työttömien apuun riensivät seurakunnat ja niiden suojissa perustettiin ripeässä tahdissa satoja työttömien yhdistyksiä. Niin myös Porvoossa. Seurakunnan alustassa kokoontui aluksi keskustelukerho kahvittelemaan. Työttömien määrä kasvoi edelleen ja seurakunnan kahvilassa aloitettiin työttömien ruokailu kaksi kertaa viikossa. Jono kasvoi ja lopulta se oli jo kadulle saakka.

Yhdistyksen perustaminen

Syksyllä 1993 pidettiin Porvoossa työttömien yhdistyksen perustava kokous. Samoin neuvottelut kaupungin kanssa johtivat siihen, että päätettiin ottaa vastaan kaupungin tarjoamat tilat entisestä Fiskarsin tehtaasta eli nykyisestä Taidetehtaasta. Työttömät kunnostivat tilat itselleen. Oikeusministeriö hyväksyi 1. kesäkuuta 1994 Porvoon seudun työttömät ry:n merkittävaksi yhdistysrekisteriin.

Uutta kulttuuria luotiin Suomenmaahan, eikä se aina vaivatta ja hiljaisesti sujunutkaan. Ns. anarkistisiipi vaati järjestämään torille mielenosoituksia ja muita vihan purkautumispaikkoja. Rakentava siipi oli enemmistönä ja valittiin ystävyyden ja yhteistyön linja.

Vuodet toivat muutoksia

Työttömiä koskevat lait ovat muuttuneet vuosittain ja yhdistyksen on oltava ajanhermolla pystyäkseen luovimaan jatkuvasti muuttuvassa tilanteessa. Toiminta on muuttunut vuosien myötä ja nimikin muutettiin toimintaa vastaavaksi Porvoon seudun työnhakijat ry:ksi.

Alkuun saatiin valtion rahaa erilaisten harrastekurssien järjestämiseen. Sen jälkeen kurssien luonne muuttui työllistävaksi ja vuoden 1997 jälkeen pidettiin työllisyyskursseja. Pitkäaikaistyöttömiä

Viisitoistavuotta saimme pitää kunnostamamme vuokratilat tehtaassa. Häätö tuli 2009 kun Fiskarsista alettiin rakentaa Taidetehdasta. Monien neuvottelujen jälkeen todettiin, että ei ole mitenkään taloudellisesti mahdollista vuokrata kaupungista ruokalaitilaa. Muu toiminta oli mahdollistanut tappiollisen ruokailun. Jälleen saatiin neuvoteltua seurakunnan kanssa ja nyt työttömät voivat ruokailla siellä tuettuun hintaan kolme kertaa viikossa.

Yhdistyksessä ei ole pidetty matalaa profilia. Eihän meitä köyhiä kukaan noteeraisikaan, ellemmä itse kokisi ole-massaolon oikeutusta.

Kymmenen vuotta sitten juhlimme Treffissä yhdistyksen 10 vuotista taivalta 150 juhlavieraan läsnä ollessa. Juhlapuhujaksi oli saatu alan asiantuntija emerituskansliapäällikkö **Pertti Sorsa**. Juhlissa ennustelin, että taidamme olla vielä puhujina 20 v. juhliessa, tuskin se työttömyys enää Suomesta katoaa. Eikä se ole kadonnut!

Nykypäivään

Olen ollut vuoden eläkkeellä ja saanut vähän perspektiiviä menneeseen.

Usein mietin, mitä olisi tapahtunut, jos joustamattomassa yhteiskunnassamme olisi suostuttu ministeri **Kalevi Sorsan** vuonna 1991 ehdottamaan kansalaissopimukseen, etteivät palkat eivätkä hinnat saa nousta viiteen vuoteen. Olisimmeko nyt tässä tilanteessa, että meillä on satoja tuhansia työttömiä pysyvästi? Sopimus olisi ollut oikeasuuntainen ryhtiliike. Emme

olisi sukeltaneet näin syvään, ellemmä olisi hinnoitelleet itseämme ja työtämme ulos maailmanmarkkinoilta vaatimalla jatkuvia palkankorotuksia. Kenelle siitä on hyötyä, kun joudumme ostamaan toistemme kallista työtä?

Minulle työllistäminen oli oikeastaan henki ja elämä. Petyin, kun Porvoon päättäjillä ei ollut viisautta ajoissa nähdä, mitä tuleman piti. Kerroin kaikille mahdollisille vuonna 2006 voimaan tulevasta ns. sakkolaista. Uhkailin lain tulevan kalliiksi Porvoolle, ellei työllistä-

Arto Nybom soitti sekä viulua että kitaraa Porvoon Seudun Työnhakijat ry:n 20-vuotisjuhlassa.

mistä oteta vakavasti. En saanut valtuus-
toa, enkä päättäjiä kiinnostumaan asia-
sta ja nyt tulokset on nähtävissä. Vaikka
virkoja on perustettu työllistämistä hoi-
tamaan, maksetaan kuluva vuode-
sta sakkomaksua Kelalle pitkäaikaistyöt-
tömiä aktivoimattomuudesta yli kaksi
miljoonaa euroa.

Tuolloin totesin voimattomuuteni
saada esityksilleni ja kehittämilleni mal-
leille ymmärrystä. Tänään tiedän, että
on helpompaa rakentaa kouluja syrjäi-
sessä kylässä Afrikan savannilla kuin
saada Porvoon päättäjät kiinnostumaan
työllistämisestä.

Lopputerveiset

Työttömien järjestöillä on erittäin tärkeä
ja selvä tehtävä edunvalvonnassa. Vali-
tettavasti sekä valtakunnallisessa jär-
jestössä että monissa yhdistyksissä tai-
to tähän edunvalvontaan on koetuksella
osaajien samanaikaisen eläkkeelle siirty-
misen vuoksi.

Eduskuntaan, ministeriöihin ja ay-
liikkeeseen on oltava suorat suhteet
ja annettava lausuntoja työttömiä koske-
vista lakiuudistuksista. Kuka parhaiten
tietää miten uusi laki vaikuttaa työllis-
tämisen mahdollisuuksiin kuin he, jotka
tätä työtä tekevät.

Kolmas sektori on välttämätön toimi-
ja voidaksemme tukityöllistää pitkäai-
kaistyöttömiä. Sieltä löytyy joustoa, mitä
muualla jäykäksi säännellyssä yhteis-
kunnassamme ei ole. On vain huolehdit-
tava siitä, ettei uusien lakien voimaantu-
lo ja soveltaminen estä työllistämistä.

Isäni sanoi usein meille lapsille:
”Saatta nähärä, niin mun aikana Neuvos-
toliitto kaatuu omahan maharottomuus-
tehensa.” Näin tapahtui.

Toivottavasti minun ei tarvitse tode-
ta samaa rakkaasta Suomesta, että meil-
lä jää vielä vanhuksetkin hoitamatta, en-
nen kuin todellisiin toimiin ja rakentei-
siin tartutaan. Tekemätöntä työtä ja ha-
lukkaita työntekijöitä riittää. Mistä löy-
tyisi rohkeus purkaa työnvastaanottami-
sen esteet?

Tähän mennessä sitä rohkeutta ei ole
miltään suunnalta löytynyt.

Anja Luoma

Anja Luoma (vas.), ent.,
Ulla Raitimo, nyk. toiminnanjohtaja

Hans-Olof Halén, Porvoon Seudun Työnhakijat
ry:n puheenjohtaja

Arvoisat työvoimapäätäjät!

Täältä Turustakin päin täytyy nyt lähettää viestiä tämän viimeisimmän palkkatukiudistuksen kummallisista kuvioista. Uudistus on varmasti hyvä ja pitkään mietitty, mutta monet yksityiskohdat tulevat tuottamaan paljon surua, murhetta ja päänvaivaa sekä TE-toimistoille, meille työllistämispalveluita tuottaville tahoille että kaikkein tärkeimmälle: meidän yhteiselle asiakkaalle, pitkään työttömän olleelle ihmiselle.

Tässä muutama esimerkki: Kun palkkatukisuhde päättyy 31.12.14 ja korkeinta korotettua palkkatukea olisi kuitenkin jäljellä vanhan kaavan mukaisesti, katsotaankin yhtäkkiä tilanne 1.1.2015:n mukaan. Oh-hoh, oletkin ehtinyt olla töissä neljä kuukautta palkkatuella ja eipä täytykään 24/28 kuukautta työttömyyttä.

Jos työnantaja olisi tiennyt kesällä hakea heti 12 kk palkkatukijaksoa, hän olisi sen saanut ja asiakkaalla olisi töitä 12 kuukaudeksi. Mutta kun kukaan ei tiennyt ainakaan täällä ruohonjuuritasolla, että tällainen uudistus tulee, niin eihän sitä ymmärtänyt silloin hakea.

Esimerkiksi meillä Varsinais-Suomen Martoilla on työllistettynä tällä hetkellä monta ihmistä, joiden joulun joudumme pilaamaan kertomalla, ette nyt saakaan käyttää sitä 12 kuukauden työllistymismahdollisuutta, mitä muuten sinulla olisi ollut. Odota kaksi vuotta, kylä se pitkäaikaistyöttömyys taas sinuaakin kohtaa!

Samaan liittyy toinen esimerkki: Haimme korkeinta korotettua palkkatukea edelleensijoitukseen yhdeksi vuodeksi alkaen 15.12.2014. Tänään tuli päätös ajalle 15.12.2014–31.12.2014 ja pahoitteleva viesti TE-toimistosta, etteivät he voi nyt pidempää tukea myöntää. Tammikuussa sitten ehkä uudelleen.

Edelleensijoituspaikkoja saa etsiä ihan työkseen, selvittää

asioita sekä työnhakija-asiakkaalle että siihen yritykseen, mihin sijoitusta suunnitellaan. Tulee täyttää erilaisia papereita ja sitten, kun asiakkaan pitäisi päästä töihin, niin ilmoitetaankin, että ei nyt sorry, kun meillä on menossa tuot uudistus ja rahatkin on loppu. Kaikilla meillä on varmasti ihan tarpeeksi töitä muutenkin, ettei tarvitsisi päätään hakata seinään. Sitä ei sitten tarvitse ihmetellä, että miksi eivät ihmiset työllisty!

Kolmas esimerkki liittyy nyt tulevaan muutokseen sairauteen tai vammaan liittyvästä tuesta. Jatkossa, kun tuki tulee olemaan kaikilla työnantajilla 50 %, niin yhdistysten työllistäminen ko. kohderyhmän asiakkaiden kohdalla tulee loppumaan ja mitä pahinta, siinä häviää monia pitkäaikaisia työpaikkoja.

Olemme pystyneet tarjoamaan työpaikkoja pitkäaikaissairaille ja vaikkapa liikenteessä vammautuneille henkilöille useaksikin vuodeksi, kun tuki työllistämiseen on ollut merkittävä. Samoin tiedän muitakin yhdistyksiä, joissa on haluttu nostaa tämä kohderyhmä etusijalle, vaikka työllistäminen on ollut kalliimpaa kuin yli 500 päivää työttömänä olleiden. Nyt ero tulee olemaan niin suuri, ettei työllistäminen järjestöihin enää ole mahdollista. Pelkästään Varsinais-Suomen Martoilla tulee päättymään 3–4 henkilön työsuhteet ensi vuonna tämän takia. Nämä henkilöt eivät todellakaan ole niitä yritysmaailman haluamia työntekijöitä.

Tällaiset terveiset haluan lähettää täältä nyt kovin harmaasta Turusta! Kaikkinensa parasta olisi, kun uudistukset valmisteltaisiin niin, että niistä voitaisiin tiedottaa ajoissa. Tällöin voitaisiin välttää monet sudenkuopat ja kummalliset käänteet. Meillehän tämä on vain työtä, mutta pitkään työttömänä olleelle ihmiselle voi palkkatukityökin olla elämän tärkein mahdollisuus.

Teija Leppämäki
projektipäällikkö
Marttojen Työavain -projekti
Varsinais-Suomen Martat ry

Työllisyys yksilön näkökulmasta

Kristillisdemokraattien näkemys työllisyydestä lähtee yksilön näkökulmasta. Työn merkitys on suuri paitsi toimeentulon kannalta, myös henkisen hyvinvoinnin ja osallisuuden kokemuksen aikaansaajana. Siksi työtä tulee olla tarjolla jokaiselle työvoimaan kuuluvalle kansalaiselle. Niille, joiden toimintakyky on alentunut, on oltava saatavissa kuntoutusta sekä joustoa työelämässä muun muassa työajan suhteen. Ajankohtaisena uudistuksena tähän liittyen on Kela-kuntoutuksen korvaustason yhdenmukaistaminen. Kolmikantaneuvotteluissa sovittavan uudistuksen myötä kaikki Kelan kuntoutuksessa olevat saavat iästä riippumatta samansuuruisen korvauksen terapiastaan.

Puolueen tavoitteena on siirtää absoluuttinen köyhyys historiaan. Erityisesti lapsiköyhyys, alhaiset eläketulot ja työkyvyttömyyden tuomat toimeentulovaikeudet vaativat pikaista ratkaisua. Tällä hetkellä myös pienituloisissa kotitalouksissa asuu yli 100 000 lasta. Pienituloisia ikäihmisiä on sama määrä. Pienituloisuus ja suhteellinen köyhyys kuluttaa ihmisen aikaa ja henkisiä voimavaroja, kun toimeentuloa on jatkuvasti laskettava ja tarpeellisiakin hankintoja mietittävä pitkään. Tarvitsemme joustavampaa tukipolitiikkaa ja erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen kohdistuvia toimia.

Toinen näkökulma työllisyyteen on kansantaloudellinen. Ilman korkeaa työllisyysastetta nykyisenkaltaista palvelurakennetta ei kyetä ylläpitämään kovin pitkään. KD on linjannut tavoitteeksi työttömyysasteen laskemisen viiteen prosenttiin. Työllisyyden parantamiseksi erityisesti pienten- ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia investoida ja työllistää tulee tukea, esimerkiksi madaltamalla ensimmäisen työntekijän palkkaamisesta syntyviä palkan sivukulua. Pk-yritysten kannattavuus ja niiden työllistävä vaikutus tulee huomioida erityisesti yritystukijärjestelmää kehitettäessä.

Työnteon ja yrittäjyyden tukemiseksi myös verotuksen on oltava kilpailukykyisellä tasolla. Erityisesti pienituloisimpien kohdalla kunnallisvero- ja ansiotulo-averorasitusta on kevennettävä. Tämä lisää hyvin myös kansantalouden hyötyjä, koska pienimmissä tuloluokissa suurin osa tuloista palautuu takaisin kulutukseen. Työnteon kannustavuutta on lisättävä sosiaaliturvan joustavoittamisella. Kolmensadan euron suojaosa työttömyysturvaan on siinä hyvä alku, mutta työttömän omaa aktiivisuutta on tultava nykyistä enemmän vastaan. Kannustavuutta vaikeasti työllistyvien osalta lisäisi jo sekin, että he voisivat kokea olevansa työvoimana yhdenvertaisia.

Kaikkein eniten työttömyys koskettaa nuoria, joista moni ei koskaan pääse edes ensimmäiseen työpaikkaansa kiinni. Siksi nuorten yhteiskuntatakuu on ollut KD:lle keskeinen keino vähentää nuorten syrjäytymistä. Takuun toivuutta pitää tarkkaan seurata ja tarvittaessa tehdä korjausliikkeitä. Tähänastisten kokemusten valossa lisäpanostuksia nuorisotakuun toteuttamiseen tarvitaan, ja niitä onkin valtion ensi vuoden talousarvioon lisätty 15 miljoonaa euroa. Panostukset nuortenyhteiskuntatakuuseen eivät kuitenkaan saa tarkoittaa leikkauksia muihin työllistämistoimiin eivätkä koulutuspaikkojen määrään.

Leena Rauhala / KD

Ammutaanko työttömät maata kiertävälle radalle?

Ei, vaan kysymyksessä on kansanslangilla kerrottuna **Risikko** – **Parpon** vastikkeellisen-, eiku osallistavan sosiaaliturvan kokeilu. Suomessa kokeilu eli pilotointi toteutetaan vuoden loppuun mennessä kuudella paikkakunnalla, joista yksi on Äänekoski.

Paradigman muutosta hokivat taannoin sosiaaliministeri Paula Risikko selvitysmiehensä Rautanen sosiaalijohtaja Antti Parpon kanssa, kun saattoivat alulle lakimustöiden ajatuksenaan sosiaaliturvan vastikkeellistaminen. Asiaa varten perustetussa työryhmässä puristettiin näkyviin enemmän pehmeyttä ja alettiin puhua osallistavasta sosiaaliturvasta. Keskiössä on ollut kuntouttava työtoiminta, mutta halutaan kokeilulla hakea laajempaa näkymää sosiaaliturvan uudistamiseen.

Kyllä, suhtautuminen kokeiluun on hieman kaksijakoinen, sanoo työllisyysyksien johtaja **Auli Savolainen**.

– Lähdimme Äänekoskella kuitenkin liikkeelle selkeästi vapaaehtoisuudesta ja siitä, että ihmisten oma kokemus ja tahtotila saadaan tuotua hankkeen avulla esille. Tällä haluamme painottaa osallisuutta. Toivomme, että ihmiset avautuvat niistä epäkohdista, jotka estävät osallisuutta ja toisaalta niistä, jotka vahvistavat sitä. Kokemusten keräämistä ja kartoittamista tehdään. Ihmisten ääni halutaan kuuluville, Savolainen kertoo.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjasi kokeilukuntiin määrärahat.

– Näillä varoilla olemme palkanneet kaksi ohjaajaa tätä kartoitustyötä tekemään. Vapaaehtoisista muodostimme kaksi työttömien toimintaryhmää. Ohjaajat liikkuvat ryhmien kanssa eri puolilla seutukuntaa samalla tutustuen niin yritystoimintaan kuin muihinkin kohteisiin. Toimintaideat tulivat ryhmäläisiltä itseltään, niistä porukka myös äänesti ja suosituimmat toteutetaan. Tutustumiskohteiden lisäksi keskustelua ja puhetta pidetään yllä kaupungin työpajalla ja työttömien ruokalassa.

– Pilottimatalla, vaikka se lyhyt onkin, nousee varmasti vielä uusiakin ideoita, toivoo Auli Savolainen.

Sirpa Martins

Äänekosken työllisyysyksikön johtaja
Auli Savolainen.

EU:n elintarvikeapu kulkee nyt termillä vähävaraisten apu

Hallitus hyväksyi 20.11.2014 Vähävaraisten avun toimenpideohjelman 2014–2020. Jakelujärjestelmä vastaa aiempaa EU:n elintarvikeapua yhteisön vähävaraisimmille. Maaseutuvirasto on ohjelman hallintoviranomainen. TVY ry on hakemassa ohjelman yhdeksi kumppaniorganisaatioksi.

Ensimmäiset elintarvikkeiden jakelut järjestetään arviolta kesän jälkeen alkusyksystä 2015.

Euroopan yhteisöjen tilastotietojen Eurostatin tietojen mukaan Suomessa vuonna 2013 köyhyys tai sosiaalisen syrjäytymisen riski kosketti kaikkiaan noin 854 000 henkilöä. Erittäin alhaisen työssäkäyntiasteen kotitalouksissa elävän väestön määrä oli 351 000 henkilöä ja vakavaa aineellista puutetta koki 132 000 henkilöä.

Ohjelmaluonnos kokonaisuudessaan:
<http://www.tvy.fi/97-tiedotteet/288-vahavaraisten-avun-toimenpideohjelman-2014-2020>

Eurooppa 2020 -strategian myötä on asetettu tavoitteeksi vähentää köyhyden uhan alla tai sosiaalisessa syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten määrää 20 miljoonalla.

Suomessa se tarkoittaa noin 150 000 henkilöä, joista noin 50 000 saavutetaan työllisyystoimin.

Huono-osaisuus on viime vuosina yleistynyt ja muuttanut aikaisempaa näkyvämmäksi ruoka-avun jakelun jäätyä pysyväksi ilmiöksi. Itä-Suomen yliopistossa valmisteltavan kansallisen ruoka-apatutkimuksen puitteissa on arvioitu, että 20 000–25 000 ihmistä hankkii viikoittain ruokansa nk. leipäjonojen kautta.

Ilmaisuojanjakelu tavoittaa suuren osan kaikkein huono-osaisimmista. Tutkimuksen mukaan suomalaisissa leipäjonoissa asioivat ovat pääasiassa perusturvaetuuksien varassa eläviä, vuokralla asuvia, huonossa työmarkkina-asemassa olevia ja iäkkäitä henkilöitä.

Perusturva ei riitä kaikille päivittäisten kustannusten kattamiseen asumismenojen jälkeen. Pitkäkestoisissa ja kasaantuvissa ongelmissa ihmiset näytävät putoavan julkisen sektorin turverkkojen läpi ruoka- ja muun epävirallisen avun piiriin. Puute ilmenee useimmiten jatkuvana riittämättömänä ja yksipuolisena ravintona.

Suomessa vähävaraisten avussa keskitytään yksinomaan elintarvikkeiden jakamiseen. Tämä tapahtuu kumppaniorganisaatioiden välityksellä pääsääntöisesti vapaaehtoistyönä. Maaseutuvirasto vastaa jaettavien elintarvikkeiden hankkimisesta ja niiden maksuttomasta kuljetuksesta.

Ruoka-avun jakamisessa noudatetaan tasa-arvon ja syrjäytymisen ehkäisemisen periaatetta siten, että ohjelma kohdistuu syrjimättä eri kohderyhmille.

Tuotteet on jaettava Elintarviketurvallisuusviraston elintarvikkeiden käyttöaikoja koskevan ohjeen mukaisesti. Jakelu tapahtuu pääasiassa ruokapaketteina tai -kasseina, mutta elintarvikkeita voidaan käyttää myös aterioiden valmistukseen.

Kumppaniorganisaatioilta edellytetään sosiaalista osallisuutta tukevia liitännäistoimenpiteitä, kuten julkisen ja kolmannen sektorin palveluiden tiedottamista, ohjausta ja neuvontaa sosiaali-, asunto- ja/tai työllisyyspalveluihin ja neuvontaa ravintopitoisen ruoan ja liikunnan merkityksestä ihmisen terveydelle. Kumppaniorganisaatioille ei myönnetä rahallista tukea liitännäistoimenpiteiden toteuttamiseen.

Viime hetken TVYtter-uutiset

Ylöjärven Työttömät ry on muuttanut nimekseen Ylöjärven Voimavara ry:n.

Jyvässeudun Työttömät ry on muuttanut nimekseen Jyvässeudun Työllistämisyhdistys – JST ry:n.

Kulttuuripassin pilottihanke

OKM:n rahoittamassa hankkeessa suunnitellaan järjestelmää, missä pienituloisilla olisi mahdollisuus käyttää kulttuuripalveluja maksutta. Kokeilun pilottipaikkakuntana on Espoo.

Vähävaraisille kuluttajille lanseerataan jonkinlainen välin, esim. kortti, jolla henkilö voi todistaa olevansa oikeutettu passin piirissä oleviin kulttuuritapahtumiin.

Hankkeessa on suunnitteluasteella raamit, mistä passia voi hankkia ja millaisella hinnalla. Kustannuksia on pohdittu täysin ilmaisesta pieneen nimelliseen korvaukseen.

Hankkeessa on mukana Espoon Kaupunginteatteri, Gallen-Kallelan museo, Sellosali, Tanssiteatteri Glims & Gloms,

Espoon aikuisten sosiaalipalvelut sekä Työttömien ja velkaisten tuki ry.

TVY ry on ollut hankkeen suunnittelussa mukana ja sen etenemisestä tullaan informoimaan verkkosivujen ja TVYt-terin kautta.

Hanke on tarkoitus laajentaa myöhemmin valtakunnalliseksi.

Hanketta koordinoi Kulttuuria kaikille -palvelu ja siitä saa lisätietoja:

www.kulttuuriakaikille.fi

Haloo Helsinki!

Maamme pääkaupungissa tehdään mittavia päätöksiä muun muassa työllisyyteen ja työllistämiseen liittyen.

Jotenkin tuntuu että me täällä kehäkolmosen ulkopuolella olemme liian kaukana päättäjistä, tai he meistä?

Siellä kaiken kulttuurin kehossa luodaan nyt valtavalla voimalla ja pakokeinoin malleja joilla yritetään saada työllisyyttä nousuun. Ei vaan tunnu tuottavan tulosta millään sektorilla, yritykset on ajettu ahtaalle, kunnat ovat selkä seinää vasten ja sitten vielä laitetaan luu kurkkuun kolmannen sektorin tukityöllistämiseenkin.

Joku ”viisas” uskoo että työpaikkoja syntyy kun laitetaan tukityöllistäminen nollaan?

Palkkatukioikeus evättiin yhdistyksiltä ja kunniltakin jos on osa-aikaisia henkilöitä töissä. Ensin pitää tarjota näille ihmisille kokopäivätyötä osaamisesta tai paikasta riippumatta. Sinällään ihan ok, mutta mahdollisuudet tarjota ja toteuttaa näitä jaloja ajatuksia eivät vaan toimi, vaan iso osa palkkatukeen oikeutettuja jäi edelleen vaille työtä.

Nyt ollaan palaamassa osittain ”vanhaan käytäntöön, mutta kunnat jätetään ”kärvistelemään” osa-aikaloukkuihin kuitenkin. Tämä tietää sitä että olemassa oleva henkilöstö joutuu entistä ahtaammalle ja moni työtön jää ilman työtä.

Valtakunnan työllisyyspolitiikka pitäisi laittaa kokonaan uusiksi, sen sijaan että ”rääpitään” lakia sieltä täältä.

Konstit on monet, mutta lopputulos aina sama, väkisin yrittämällä ei tule kuin rupia persustaan.

Yhteisövero laskettiin, ei muuta vaikutusta kuin yt-neuvottelujen lisääntyminen.

Olisi varmaan syytä kuunnella kentän ääntä, ja ammentaa oikeata tietoa maakunnista.

Jospa vaihteeksi tarjottaisiin kannusteita ainaisten karenssien ja kepittämissen sijaan.

Kiitokset jäsenistölle ja tukijoillemme!

Pentti Kallio

STM tiedote 23.10.2014

Kuntoutuksen asiakasyhteistyötä koskeva laki kumotaan

Hallitus esittää, että kuntoutuksen asiakasyhteistyötä käsittelevä laki kumottaisiin. Lain tarkoitus on ollut auttaa kuntoutujaa saamaan tarvitsemansa kuntoutuspalvelut ja edistää viranomaisten yhteistyötä, mikäli kuntoutuja on tarvinnut eri toimijoiden järjestämiä kuntoutustoimenpiteitä.

Nykyään kuntoutuksen asiakasyhteistyötä tehdään verkostomaisesti niin, että asiakkaan kuntoutuspalveluista vastaavat toimijat työskentelevät yhdessä. Näin asiakasyhteistyölain velvoitetta lakisääteiseen asiakasyhteistyöhön ei enää tarvittaisi. Nykyisissä laeissa, kuten terveydenhuoltolaissa ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutuslaissa, säädetään asiakasprosesseja koskevasta yhteistyöstä. Näissä laeissa viranomaisia velvoitetaan ohjaamaan asiakkaita muihin palveluihin jatkossakin.

Keskeinen kuntoutuksen asiakasyhteistyön asiakasryhmä ovat olleet pitkäaikaistyöttömät. Jatkossa näiden asiakkaiden palvelujen arviointitarpeesta ja yhteensovittamisesta sovittaisiin työllistämistä edistävissä monialaisissa yhteispalvelupisteissä. Yhteispalvelujen toimipisteissä yhteistyötä vastaavat työ- ja elinkeinotoimisto, Kansaneläkelaitos sekä kunta. Asiaa koskeva laki on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä.

Valtakunnallinen kuntoutuksen ohjaus ja eri toimijoiden yhteistyön sovittaminen on osa tulevia rakenneuudistuksia. Sosiaali- ja terveysministeriössä tehdään parhaillaan monialaista kuntoutusselvitystä, jossa arvioidaan kuntoutusjärjestelmän toimivuutta.

Lakiehdotukset ovat osa hallituksen rakennepoliittista ohjelmaa, jonka tavoite on vähentää valtion rahoitusvajetta ja turvata tulevat etuudet ja palvelut ihmisille. Yksi ohjelman toimenpiteistä on vähentää kuntien velvoitteita ja tehtäviä.

Hallitus antoi asiaa koskevan esityksen eduskunnalle torstaina 23. lokakuuta. Lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2015.

Lisätietoja
hallitusneuvos Anne Koskela
puh. 0295 163 384

ylitarkastaja Hanna Nyfors
puh. 0295 163 399

TVY ry:n tapahtumat

TVY ry:n valtakunnallinen jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden edunvalvonta päivä
Ympäri Suomen 11. tai 13.4.

TVY ry:n Vuosikokous 2015
Turussa 18.3.

EHYT ry:n Pähdepäivät 2015
Helsingin Kulttuuritalolla
19.–20.5.

Suomi-areena, Pori. 12.–19.7.

TVY ry:n Kesäpäivät 2015
Mäntyharjulla 19.–21.8.

TVY ry:n Edunvalvontaviikko 2015
Helsingissä viikolla 39.

TVY ry:n Laivakoulutus 2015
Marraskuussa.

Muut tapahtumat

Ks. myös <http://tvvry.blogspot.fi>

Yhteistyöllä hyvinvointia – järjestöjen, Oulun kaupungin ja RAY:n yhteistyöfoorumi, Oulu 14.1.

Kirkkotorin koulutuskeskus. Järj. Soste, Oulun kaupunki, RAY

Narkolepsia osana elämää -seminaari 19.1.

Kelan päätalon auditorio, Nordenskiöldinkatu 12, Helsinki tai verkko. Kela.

Terveyden edistämisen järjestökahvila, Etelä-Karjala 20.1.

EHYT ry:n koollekutsuma vapaamuotoinen tilaisuus, jossa päiväkahvien lomassa keskustellaan ehkäisevän päihdetyön asioista Etelä-Karjala.

Rovaniemellä Tipaton tammikuu, entäs sitten? -luento 21.1.

EHTY ry. Järj. Rovaniemen seudun Terveys ry.

Valtakunnalliset Aikuissosiaaliryönpäivät 2015, Helsinki 22.1.–23.1.

Helsingin yliopisto, päärakennus, juhlasali. Metropolialueen ihmiset kohtavat asunnottomuutta ja yksinäisyyttä. Urbaani ympäristö tarjoaa elävää ja toimivaa yhteistyötä, yhteisöllisyyttä ja mahdollisuuksia matalalla kynnyksellä. Järj. mm. Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca.

Ammatillinen uusperheneuvojakoulutus, Turku 26.1.–2.12.

Järj. Suomen Uusperheiden Liitto ry.

Ongelmista oivalluksiin – Työkaluja muuttuvan työn hallintaan ja kehittämiseen, Oulu 28.1.–29.1.

Työterveyslaitos, Oulu. Järj. Työterveyslaitos.

Vammaispalvelujen neuvottelupäivät 29.1.–30.1.

Scandic Park Helsinki. Järj. THL, STM, Suomen Kuntaliiton ja Assistentti.info -verkosto. Osallistumismaksu.

Autismin talvipäivät, 30.1.–31.1.

Kirkkokatu 27, Lahti. Järj. Autismi- ja Aspergerliitto ry.

Liikuntaa nuorille

NYT-hanketta toteutetaan yhteistyössä helsinkiläisten liikuntajärjestöjen kanssa. Kurssit ovat osallistujille ilmaisia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua ennakoon.

Tuntivalikoima antaa mahdollisuuden kokeilla eri lajeja. Valikoima löytyy osoitteesta nytliikunta.fi.

Nuorisatakuun idea on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, työkokeilu- opiskelu-, työpaikka- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta.

Valitse lukkarista mieleinen laji ja tule rohkeasti kokeilemaan!

Tunneille on hyvä varata sisäkenkä, sillä joihinkin toimipisteisiin on ulkokengillä meno kielletty.

Kaupunki ei ole vakuuttanut osallistujia.

Tule mukaan yksin tai kavereiden kanssa. Toiminnan on tarkoitus olla hauskaa!

Pieni yhdistys työnantajana -luento 11.2.

Työnantajan oikeudet ja velvollisuudet. Hallituksen rooli ja vastuu. Järj. Soste

Keinoja omaan kuntoutumiseen

Ikaalinen 9.2.–13.2., Turku 23.2.–27.2., Rovaniemi (liikuntapainotteinen) 2.3.–7.3., Kouvola 9.6.–11.6., Summasaari (liikuntapainotteinen) 7.9.–11.9., Imatra 5.10.–10.10., Nuorille aikuisille (liikuntapainotteinen) 5.10.–9.10. Järj. Mielenterveyden keskusliitto.

Arkeologisten kenttätöiden esittelypäivät 12.-13.2.

Kansallismuseon auditorio, Helsinki. Järj. Museovirasto.

Innostu ja kehitä! Järjestötoiminnan kehittäminen -kouluskierros 2015

Turku 4.3., Mikkeli 11.3., Rovaniemi 19.3., Helsinki 25.3. Osallistumismaksu 50 €. Järj. Soste

Työhyvinvointikortti-koulutus

Helsinki 10.3. ja 25.11., Oulu 31.3., Tampere 21.4., Turku 22.9. Järj. Työterveyslaitos.

Valtakunnalliset sosiaali- ja terveyspolitiikan päivät, Helsinki 14.04.–15.04.

Säätytalo. Pureutuvat ajassa liikkuviin keskeisiin haasteisiin ja tarjoavat osallistujille avoimen keskustelufoorumin. Järj. Soste.

Sosiaalifoorumi 25.–26.4.

Helsingin ruotsinkielisellä työväenopistolla, Arbiksella. Järj. Attac ry.

Somali Studies Congress 19.8.–23.8.

Helsinki. Free entrance/vapaa pääsy. The congress pays close attention to the complex and multidimensional nature of Somali identity and its presentation both in Somalia and in the diaspora communities.

Syventävä parikurssi 31.8.–5.9.

Levi. Järj. Mielenterveyden keskusliitto.

Innomarkkinat 2015, Helsinki 19.11.

Terveys- ja hyvinvointialan kehittäjille, ammattilaisille ja muille toimijoille kehittämistyön tueksi. www.innokyla.fi

Talous- ja hallintofoorumi 25.–26.11., Helsinki

Valtakunnallisessa ajankohtaisseminaarissa käsitellään järjestöjen taloutta ja hallintoa koskevia kysymyksiä. Päivät tarjoavat tietoa ja tukea järjestötoimijoille ja mahdollistavat talous- ja hallintoasioiden äärellä työskentelevien keskinäistä verkostoitumista.

Tapahtumat koonnut: Satu Ylävaara

Tvyytter

TYÖTÖMIEN EDUNVALVONTALEHTI

*toivottaa kaikille
jäsenyhdistyksille
ja yhteistyökumppaneille
Hyvää Joulua!*